

ÜNİVERSİTE ÖĞRENCİLERİNDE SOSYAL DESTEK VE AKADEMİK YAŞAM DOYUMU

Arif DURĞUN

Kübra Nur DURĞUN

Editör

Prof. Dr. Hüseyin İbrahim YEĞİN

yaz

yayınları

Üniversite Öğrencilerinde Sosyal Destek ve Akademik Yaşam Doyumu

Arif DURĞUN

Kübra Nur DURĞUN

Editör

Prof. Dr. Hüseyin İbrahim YEĞİN

yaz
yayınları

2025

Üniversite Öğrencilerinde Sosyal Destek ve Akademik Yaşam Doyumu

Yazar: Arif DURĞUN
ORCID: 0000-0001-8210-7343

Yazar: Kübra Nur DURĞUN
ORCID: 0000-0003-4573-9899

Editör: Prof. Dr. Hüseyin İbrahim YEĞİN
ORCID: 0000-0003-4118-4531

© YAZ Yayınları

Bu kitabın her türlü yayın hakkı Yaz Yayınları'na aittir, tüm hakları saklıdır. Kitabın tamamı ya da bir kısmı 5846 sayılı Kanun'un hükümlerine göre, kitabı yayınlayan firmanın önceden izni alınmaksızın elektronik, mekanik, fotokopi ya da herhangi bir kayıt sistemiyle çoğaltılamaz, yayınlanamaz, depolanamaz.

E_ISBN 978-625-8508-77-2

Kasım 2025 – Afyonkarahisar

Dizgi/Mizanpaj: YAZ Yayınları

Kapak Tasarım: YAZ Yayınları

YAZ Yayınları. Yayıncı Sertifika No: 73086

M.İhtisas OSB Mah. 4A Cad. No:3/3
İscehisar/ AFYONKARAHİSAR

www.yazyayinlari.com

yazyayinlari@gmail.com

info@yazyayinlari.com

ÖNSÖZ

Hayat, tek düze devam eden bir yapıya sahip değildir. Aksine iniş çıkışlarla örülü bir süreçtir. Bu süreçte, bireylerin duygusal, zihinsel ve davranışsal dengelerini koruma çabası; kendi içsel yaşantılarında, sosyal ilişkilerinde ve özellikle yükseköğrenim sürecinde daha belirgin bir şekilde görünür. Özellikle üniversite yılları, bireylerin yalnızca mesleki bilgi ve beceri kazandıkları bir süreç değil, aynı zamanda kimlik gelişimi, sosyal ilişkilerin biçimlenmesi ve psikososyal uyumun sağlanması açısından kritik bir yaşam evresidir. Bu dönemde öğrencilerin hem bireysel hem de çevresel faktörlerle şekillenen bir dizi psikososyal değişkenle karşı karşıya kalmaları kaçınılmazdır. Bu bağlamda sosyal destek algısı ve akademik doyum kavramları, üniversite öğrencilerinin başarılarını, hayata uyum sağlamalarını ve genel anlamda hayat memnuniyetlerini açıklamada önemli iki değişken olarak göze çarpmaktadır.

Elinizdeki bu kitap, üniversite öğrencilerinin algıladıkları sosyal destek düzeyleri ile akademik yaşam doyumları arasında anlamlı bir ilişkinin var olup olmadığını ve bu iki değişkenin birbirini nasıl etkilediğini konu edinmektedir. Buradan hareketle çalışma, üniversite öğrencilerinin öğrenim hayatlarında yaşayabilecekleri sosyal destek ve akademik doyum gibi önemli iki konuya, bilimsel bir perspektifle derinlemesine ve çok yönlü bir bakış sunmayı amaçlamıştır. Bu bağlamda, genellikle

biyolojik, psikolojik ve sosyal stres faktörleriyle başa çıkmada hususunda yardım veya rahatlık sağlama olarak tanımlanan sosyal destek algısının ne olduğunu anlamak, bunun ortaya çıkmasına etki eden faktörleri ortaya koymak ele alınan ilk konulardandır. Yine, bireyin sahip oldukları ile beklentilerini karşılaştırması sonucunda ulaştığı değerlendirmeyi ve bu değerlendirmeyi algılayış biçimini olarak ifade edilen yaşam doyumu bu çalışmanın diğer bir konusunu oluşturmaktadır. Buradan hareketle üniversite öğrencilerinin bazı demografik özelliklerini de dikkate alarak, sosyal destek algısı ile akademik doyum düzeylerinin birbirleriyle ilişkisini incelemek, bu çalışmanın diğer bir yönünü oluşturmaktadır. Bu durum hem akademik hem de psikososyal anlamda çok boyutlu bir inceleme imkânı vermektedir. Ayrıca bu kitap, üniversite öğrencilerinde algılanan sosyal destek ile akademik doyum arasındaki ilişkiyi cinsiyet, yaş, sınıf düzeyi, okunan bölüm, çalışma durumu, ikamet durumu, ekonomik durum ve sosyal medya kullanım süresi gibi değişkenler açısından ele alarak kapsamlı bir biçimde incelemeyi amaçlamaktadır. Zira öğrencilerin farklı demografik özelliklere sahip olmaları onların eğitim deneyimlerini ve psikolojik uyumlarını doğrudan etkilemektedir.

Kitap içeriğinin bu kadar çeşitli ve kapsamlı olması, okuyuculara hem kendi hayatlarına dair farkındalık kazandırmak hem de sosyal ilişkiler bağlamında yeni bakış açıları ve yaklaşımları sunmak için fırsatlar sağlayabilir. Bu bağlamda

sosyal destek algısından akademik doyuma kadar birbiriyle ilişkili bu konuların, farklı yaşam şartlarına sahip olan bireylerde nasıl şekillendiğini ve birbiriyle olan etkileşimlerini incelemek hem akademik hem de bireysel anlamda özgün ve değerli bir bilgi birikimi sunmaktadır.

Editörlüğünü yapmış olduğum bu çalışmanın ortaya çıkmasında emeği ve katkıları olan kıymetli araştırmacılarımız Öğr. Gör. Arif DURĞUN ve yüksek lisans öğrencisi Kübra Nur DURĞUN'a teşekkür ederim. Kitabın hem akademik anlamda yeni çalışmalara hem de bireylerin kendi bireysel ve sosyal ilişkilerine dair yeni anlayışlar geliştirmelerine katkı sağlaması temennisiyle...

Editör

Prof. Dr. Hüseyin İbrahim YEĞİN

Bolu-2025

İÇİNDEKİLER

1. GİRİŞ.....	1
2. KAVRAMSAL ÇERÇEVE	4
2.1. Algılanan Sosyal Destek.....	4
2.2. Akademik Yaşam Doyumu	10
3. ARAŞTIRMANIN YÖNTEMİ.....	14
3.1. Araştırmanın Modeli	14
3.2. Evren ve Örneklem	16
3.3. Veri Toplama Araçları	16
3.3.1. Kişisel Bilgi Formu.....	16
3.3.2. Akademik Yaşam Doyumu Ölçeği.....	17
3.3.3. Çok Boyutlu Algılanan Sosyal Destek Ölçeği.....	18
3.4. Araştırmanın Sorusu ve Hipotezleri	19
3.5. Verilerin Toplanması ve Analizi.....	22
4. BULGULAR.....	23
4.1. Tanımlayıcı Bulgular	23
4.2. Sosyal Destek Algısına İlişkin Bulguları.....	29
4.3. Akademik Yaşam Doyumuna İlişkin Bulgular.....	42
4.4. Akademik Yaşam Doyumu ve Çok Boyutlu Algılanan Sosyal Destek Arasındaki İlişkiye Yönelik Bulgular	56

5. SONUÇ VE DEĞERLENDİRME	66
KAYNAKÇA	83
EKLER	91

"Bu kitapta yer alan bölümlerde kullanılan kaynakların, görüşlerin, bulguların, sonuçların, tablo, şekil, resim ve her türlü içeriğin sorumluluğu yazar veya yazarlarına ait olup ulusal ve uluslararası telif haklarına konu olabilecek mali ve hukuki sorumluluk da yazarlara aittir."

1. GİRİŞ

Üniversite yılları bireyin hayat serüveni içinde önemli bir yere sahiptir. Bu dönemde öğrenciler, sadece akademik olarak değil; aynı zamanda bağımsız hayat deneyimleri ve becerileri edinmekte, sosyal ilişkilerini yeniden gözden geçirmekte ve benlik gelişimlerini devam ettirmektedirler. Bu çok yönlü tecrübeler, aynı zamanda bireyin psikolojik, sosyal ve akademik alanlarda karşılaştığı fırsatları ve güçlükleri içinde barındırmaktadır. Dolayısıyla üniversite öğrencilerinin hayat memnuniyetlerini ve akademik uyumlarını etkileyen faktörlerin anlaşılması, günümüz yükseköğretim sisteminin temel anlayışlarından biri haline gelmiştir denilebilir. Bu bağlamda algılanan sosyal destek ve akademik doyum, üniversite öğrencilerinin eğitim sürecini anlamlandırma biçiminde ve farkındalık kazanmada belirleyici iki psikososyal durum olarak değerlendirilmektedir.

Bu çalışmamız üniversite öğrencilerinin algıladıkları sosyal destek düzeylerinin ne olduğu, algıladıkları sosyal destek ile akademik yaşam doyumunu arasında anlamlı bir ilişkinin var olup olmadığını ve bu iki değişkenin birbirini nasıl etkilediğini konu edinmektedir. Sosyal destek, sosyal

bir varlık olan insanın yaşam serüveninde varoluşunu ve varlığını sürdürebilmesini sağlayan önemli göstergelerden biri kabul edilmektedir. Çünkü birey psikososyal bir bütünlük içerisinde sağlıklı bir yaşam sürdürebilmesi için başta ailesi olmak üzere sosyal çevresindeki bireylerin sosyal desteğine ihtiyaç duymaktadır.

Sosyal desteğin, bireyin sağlıklı sosyal ilişkiler geliştirmesine, stresle baş etmesine ve hatta bedensel ve ruhsal sağlığına pozitif yönde katkı sağladığını ortaya koyan çalışmalar bulunmaktadır (Christenfeld ve ark. 1997; Cohen ve Wills 1985; Kessler ve ark. 1985; Leathers ve ark. 1997; Uchino ve ark. 1996'dan akt. Eker vd. 2021:18).

Akademik yaşam doyumu, öğrencilerin akademik hayatlarından ne kadar memnun olduklarını ifade eden bir kavramdır. Bu doyum, öğrencilerin akademik başarıları, sosyal ilişkileri, kişisel gelişimleri ve genel yaşam memnuniyetleri ile yakından ilişkilidir (Odacı vd. 2021). Dolayısıyla algılanan sosyal destek ile akademik yaşam doyumu arasında da anlamlı bir ilişkinin olduğu varsayılmaktadır.

Literatür incelendiğinde algılanan sosyal destek ile internet kullanımı, mesleki tükenmişlik, psikolojik dayanıklılık, psikolojik belirti düzeyleri, evlilik uyumu vb.

arasında ilişkiyi konu alan eğitim bilimlerinden sağlık ve sosyal bilimlere kadar birçok bilimsel araştırmanın yapıldığı görülmektedir (Ersun vd. 2012; Yılmaz ve Aslan, 2018; Karakuş ve Ünsal 2017; Başer, 2023; Gümüşdaş ve Ejder Apay, 2016). Fakat algılanan sosyal destek ile akademik yaşam doyumu arasında sosyal hizmet alanında yapılan herhangi bir çalışmaya rastlanmamıştır. Dolayısıyla bu çalışmanın literatüre kaynak teşkil edeceği değerlendirilmektedir.

Bu bağlamda konunun ele alınmasında, toplumun yarınları olan üniversite gençliğinin sosyal destek algılarının ve akademik yaşam doyum düzeylerinin çeşitli demografik değişkenlere göre farklılık gösterip göstermediğinin belirlenmesi ve algılanan sosyal desteğin akademik yaşam doyumları üzerinde etkisinin olup olmadığının incelenmesi amaçlanmıştır.

Yine bu doğrultuda çalışma, sadece bir istatistiksel ilişki analizi olmanın yanı sıra, üniversite öğrencilerinin akademik yaşamlarını etkileyen psikososyal faktörleri bütüncül bir bakış açısıyla ele alıp anlamayı da amaçlamaktadır.

Dolayısıyla çalışmanın farklı demografik özellikleri dikkate alarak özgün bir bakış açısı sunması, elde edilecek

bilimsel verilerin alanda çalışan bilim insanlarına, sosyal hizmet ve psikoloji bilgi temeline ve ilgililere kaynak teşkil edecek olması, araştırmanın önemini ortaya koymaktadır.

2. KAVRAMSAL ÇERÇEVE

Bu bölümde araştırmamızın temelini oluşturan sosyal destek kavramı ve akademik yaşam doyumuna ilişkin başlıklara yer verilmiştir. Bu temel başlıklar altında sosyal desteğin kavramsal çerçevesi, sosyal destek mekanizmaları vb. konulara değinilmiştir. Akademik yaşam doyumunu temel başlığında ise yaşam doyumunun kavramsal çerçevesi çizilmiş ve bireylerin akademik yaşamdan bekledikleri ve karşılaştıklarının mukayesesi olan ve memnuniyet düzeylerini gösteren akademik yaşam doyumunu kavramlarına yer verilerek araştırmaya temel teşkil edecek olan teorik çerçeve çizilmiştir.

2.1. Algılanan Sosyal Destek

Sosyal destek, başkalarına, genellikle biyolojik, psikolojik ve sosyal stres faktörleriyle başa çıkmalarına yardımcı olmak için yardım veya rahatlık sağlama olarak tanımlanmaktadır (APA, 2025). Sosyal destek, bir bireyin sosyal ağındaki aile üyeleri, arkadaşlar, komşular, dini kurumlar, meslektaşlar, bakıcılar veya destek gruplarını

içeren herhangi bir kişilerarası ilişkiden kaynaklanabilir. Söz konusu sosyal destekler, bireyin güvenli ve doyurucu bir atmosferde yaşamasına imkân sağlayan, stresle istenilen düzeyde baş edebilmesine ve böylece psiko-sosyal sağlığını koruyup sürdürebilmesine yönelik sosyal hizmetlerdir (Genç ve Seyyar, 2010:642). Taylor'a (2011) göre sosyal destek, bireyin başkaları tarafından değer gördüğünü hissetmesi ve gerek günlük yaşamda gerekse kriz dönemlerinde başvurabileceği güvenilir bir ilişki ağına sahip olma algısıdır. Sosyal desteğin manevi boyut da bulunmaktadır. Bunlar: Sevgi, saygı, anlayış, empati şartsız kabul, kıymet verme ve sosyal himaye gibi aile fertleri arasında manevi bütünleşmeyi sağlayan unsurlardır (Genç ve Seyyar, 2010:643).

Bir yandan sosyal destek, bireyin başkalarıyla güçlü ilişkiler geliştirmesine, belli bir sosyal grup içerisinde yer almasına imkân tanıyarak bireyin aidiyet duygularını ve olumlu benlik algılarının gelişmesini teşvik ederken (Schwarzer, Knoll & Rieckmann, 2004), diğer yandan bireyin yaşamında karşılaşılabileceği stres faktörlerinin negatif etkilerini azaltmada, kişinin sorun çözme ve baş etme kapasitesini artırmada işlev görmektedir. Bu işlevsellik sayesinde kişinin öz güvenini artırır ve stresin

yoğunluğunun düşürülmesinde koruyucu bir kalkan vazifesi üstlenir (Kaşıkçı ve ark., 2009).

Yine sosyal destek, bireyin çevresinden aldığı ilgi, sevgi, saygı, güven ve takdirin yanı sıra; bilgi paylaşımı ile maddi katkıyı da kapsayan sosyal, psikolojik ve ekonomik içerikli yardımlar bütünü olarak da tanımlanmaktadır (Genç ve Seyyar, 2010: 625).

Sosyal desteğin bireyin sağlığı üzerindeki psikolojik işlevini açıklamaya çalışan farklı yaklaşımlar bulunmaktadır. Bunlardan biri “Tampon Etkisi Modeli”dir. Bu modele göre, stres yaratan olayların olumsuz sonuçlarına karşı sosyal destek koruyucu bir tampon işlevi üstlenmektedir. Kuram, stres yaratacak bir durum bulunmadığında sosyal desteğin yokluğunun sağlık üzerinde olumsuz bir etki doğurmadığını; ancak destek var olduğunda bireyi yalnızlık duygusundan uzaklaştırdığını, yeni ortamlara uyum sürecini kolaylaştırdığını ve stresin olumsuz etkilerini azaltarak ruh sağlığının korunmasına katkı sunduğunu ileri sürmektedir (Yılmaz ve Aslan, 2018). Modelin temel varsayımı, sosyal desteğin özellikle stres düzeyi yüksek bireylerde daha kalıcı ve yararlı sonuçlar doğurduğudur. Buna karşılık

stres düzeyi düşük olanlarda etkisi daha sınırlı kalmaktadır (Bayraktar, 2011: 17; Yeşilyaprak, 2003: 11).

Diğer bir yaklaşım ise “Temel Etki Modeli”dir. Bu model, sosyal desteğin bireyin hem fiziksel sağlığı hem de iyi oluş algısı üzerinde koşullardan bağımsız biçimde olumlu etkiler yarattığını ileri sürmektedir. Toplumsal desteğin yokluğu, bireyin yaşamında tek başına olumsuz sonuçlara yol açabilmektedir. Bu nedenle sosyal desteğin varlığı, birey sağlığı açısından koruyucu ve güçlendirici bir unsur olarak değerlendirilmektedir. Model, her durumda sosyal desteğin bulunmasının kişi üzerinde olumlu etkiler doğurduğunu vurgulamaktadır (Cohen & Wills, 1985; Yılmaz ve Aslan, 2018: 1866).

Lepore, Evans ve Schneider’e (1991) göre sosyal destek; bireylerin sevildiklerini hissettikleri, yardım gördükleri, güven içinde olduklarına inandıkları ve olası tehditlere karşı korunduklarını düşündükleri sosyal ağ ile bütünlüğe bağlılık geliştirmeleri, aynı zamanda kendilerini bu toplumsal yapının bir parçası olarak algılamalarıdır. Algılanan sosyal destek ise bireylerin aile, arkadaş, akraba ya da yakın çevrelerinden hissettikleri destek düzeyini ifade eden bir kavram olarak ele alınmaktadır (Yıldırım, 1997).

Algılanan sosyal destek, bireyin sosyal ilişkiler aracılığıyla elde ettiği kaynakların farkına varması ve bunları değerlendirmesi biçiminde tanımlanmaktadır. Bu durum, kişiye değer gördüğüne ve ihtiyaç duyduğunda çevresinden destek alabileceğine ilişkin görece kalıcı bir güven duygusu kazandırmaktadır (Özdoğan, 2024: 25).

Algılanan sosyal destek, bireyin çevre ve toplumdan aldığı yardımı ifade etmekle birlikte, bu desteği nasıl algıladığına da vurgu yapar. Kavramda esas olan, bireyin desteği yorumlama biçimidir; bu nedenle psikolojik boyut ön plana çıkmaktadır (Taylor, Peplau & Sears, 2015). Ayrıca algılanan sosyal destek, bireylerin sosyal ilişkilerini nasıl değerlendirdiklerine dair bilişsel bir tutum biçimi olarak da tanımlanabilmektedir (Barut, 2019).

Algılanan sosyal desteğin ortaya çıkabilmesi için bazı koşulların yerine getirilmesi gerekmektedir. Bunlar arasında bireyin desteği ihtiyaç olarak görmesi, bu desteğe erişimin mümkün olması ve kullanımına dair farkındalık geliştirmesi sayılabilir (Aliyev & Tunç, 2017). Bu yaklaşım, yalnızca algının bilişsel yönlerini değil, aynı zamanda onu şekillendiren süreçleri de açıklamayı gerekli kılmaktadır.

Sosyal destek algısının bilişsel temellerini anlamaya duyulan ihtiyaç, bireylerin sosyal çevrelerinde değişiklikler

yaşansa bile destek beklentilerinin sabit kalabildiğini gösteren bulgularla daha da önem kazanmaktadır. Bu nedenle algılanan sosyal desteğin belirleyicilerini ve sonuçlarını kavramsallaştırırken, yalnızca edinilen destek türlerinin değil, aynı zamanda kişinin bu bilgilere hangi bakış açısıyla yaklaştığının da dikkate alınması gerekmektedir (Mankowski & Wyer Jr., 1997).

Cohen ve Wills'e (1985) göre sosyal desteğin işlevleri dört temel başlık altında toplanmaktadır: saygınlık, bilgi, sosyal arkadaşlık ve araçsal destek. Saygınlık desteği, bireyin kusurlarına rağmen değer gördüğünü ve kabul edildiğini hissettirerek benlik saygısını güçlendirir. Bilgi desteği, stresli durumların ifade edilmesi, anlaşılması ve bu durumlarla başa çıkılmasında yol gösterici olur. Sosyal arkadaşlık, aidiyet duygusunu besleyerek bireyin kaygıdan uzaklaşmasına ve olumlu duygular yaşamasına katkı sağlar. Araçsal destek ise sorunların çözümünde gerekli kaynakları doğrudan sunar.

Bazı araştırmacılar bu sınıflamaya, güven ve anlayış sağlayan, bireyin yanında güvenilebileceği kişilerin varlığını vurgulayan duygusal desteği de eklemektedir (Wills, Bantum & Ainette, 2016).

Bu destek türleri kuramsal olarak ayrı kategorilerde ele alınsa da, günlük yaşamda birbirini dışlamaz. Örneğin, geniş bir arkadaş çevresine sahip bireyler aynı zamanda daha fazla saygınlık ve araçsal destekten yararlanabilmektedir. Ayrıca, saygınlık ve bilgi desteği çoğunlukla stresli olaylara verilen tepkilerde öne çıkarken; sosyal arkadaşlık ve araçsal destek, sağlanan kaynakların stresin niteliğiyle örtüştüğü durumlarda daha işlevsel hale gelmektedir (Cohen & Wills, 1985).

2.2. Akademik Yaşam Doyumu

İnsanlar mutlu olabilmeleri için yaşamlarından haz duymaları, memnunun olmaları ve doyum sağlamaları gerekmektedir. Hangi olayların ya da durumların kişilere mutluluk verdiği ve mutluluğun onlar için ne ifade ettiği, güncelliğini koruyan araştırma konuları arasında yer almaktadır. Ancak yaşamda karşılaşılan olumsuzlukların (hastalık, sakatlık vb.) ortadan kalkması tek başına mutluluğu sağlamaya yetmemekte; bunun yanı sıra fiziksel, sosyal ve ruhsal alanlarda olumlu koşulların bulunması da gerekmektedir. Psikoloji disiplini, özellikle de pozitif psikoloji yaklaşımı, mutluluğu tek bir nedene indirgememiş; çok boyutlu bir olgu olarak ele almıştır (Sünbül, 2016; Çivitçi, 2012).

Bireyler, yaşamlarının ne derece tatmin edici ve anlamlı olduğunu sorgular. Evlilik, sağlık, iş, gelir düzeyi, yaş ya da boş zaman etkinlikleri gibi unsurların hayatlarına etkisini değerlendirirler. Bu değerlendirmeler olumlu yönde gerçekleştiğinde hoş duygular ortaya çıkarken, olumsuz olduğunda rahatsız edici sonuçlar doğurur. Yaşam kalitesine ilişkin bu öznel yargılar, literatürde 'öznel iyi oluş' kavramıyla da açıklanmaktadır (Diener & Oishi, 2004).

Yaşam doyumu, bireyin sahip oldukları ile beklentilerini karşılaştırması sonucunda ulaştığı değerlendirmeyi ve bu değerlendirmeyi algılayış biçimini ifade eder. Başka bir ifadeyle, kişinin yaşama dair beklentilerinin karşılanma düzeyiyle ortaya çıkan bu durum; mutluluk, moral ve benzeri unsurlara bağlı olarak iyi oluş halini yansıtmaktadır (Özer & Karabulut, 2003).

Üniversite yılları, bireylerin yetişkin rollerine ilk adımlarını attıkları, iş yaşamına hazırlandıkları ve yaşam değerlerini idealize ettikleri bir dönemdir. Bu süreçte tecrübe edilen doyum, yalnızca birey açısından değil, aynı zamanda toplum için de özel bir önem taşımaktadır (Çivitçi, 2012).

Akademik yaşam doyumu, öğrencilerin kampüs deneyimlerini, akademik ortama uyum düzeylerini ve bireyin önemli akademik hedef ya da beklentilerini gerçekleştirmesiyle okul yaşamından elde ettiği doyumu ifade eden; çok boyutlu ve karmaşık bir yapı olarak ele alınmaktadır (Odacı vd. 2021; Kumar & Dileep, 2006).

Akademik yaşamda, özellikle üniversite öğrencileri çok sayıda sorumlulukla karşı karşıya kalmaktadır. Bu nedenle, öğrencilerin ödev ve projelerini tamamlamayı ya da sınavlara hazırlığı erteledikleri durumlara da sıkça rastlanmaktadır. Tüm akademik görevlerin yerine getirilebilmesi için zamanın verimli kullanılması önemlidir. Eğer akademik görevler zamanında yerine getirilmezse bu durumda akademik erteleme eğilimi gelişmektedir. Üniversite öğrencisi akademik ertelemeyi bir karakter olarak benimsediğinde ise akademik yaşam doyumu negatif ayrıışmaktadır (Urfalıoğlu Şahin ve Tunalı, 2023).

Akademik yaşam doyumu, öğrencilerin okul deneyimlerini ve akademik çevreye uyum düzeylerini yansıtan, önemli ve çok boyutlu bir kavramdır. Ayrıca bu kavram, öğrencilerin eğitim süreci boyunca çeşitli faaliyetlere yönelik geliştirdikleri olumlu ya da olumsuz

duygu, tutum ve davranışları da kapsamaktadır (Nogueira, Antunes & Sequeira, 2019). Lent ve Brown (2008), akademik doyum öğrencilerin akademik yaşantılarında deneyimlerini algılama biçimlerinden kaynaklanan iyi oluş ve haz unsurlarıyla ilişkilendirmektedir. Benzer biçimde Buluş (2015), üniversite eğitiminin niteliği, bu eğitimin mesleki yaşama katkısı ve öğrenciler arası ilişkiler gibi değişkenlerden elde edilen doyum düzeyini akademik doyum kapsamında değerlendirmektedir.

Öğrencinin okula yönelik olumlu bakış açısı; devamlılık, derslere aktif katılım ve öğrenmeye yönelik çaba gibi istenen davranışların ortaya çıkmasını desteklemektedir. Ayrıca bu olumlu yaklaşım, okula psikolojik bağlanmayı güçlendiren bir unsur olarak değerlendirilmektedir. Nitekim akademik doyumun, öğrencinin uyum sürecini etkileyen ve bu yolla okula devamlılığını belirleyen; sosyal ve akademik bütünleşmede aracı bir değişken olduğu ortaya konmuştur (Fernandes Sisto et al., 2008).

Üniversite öğrencileri örnekleminde yapılan bir çalışmada akademik yaşam doyumunun yüksek olması, akademik başarı üzerinde belirleyici bir etkiye sahip olduğu bulunmuştur. Diğer bir çalışmada ise, öğrencilerin

not ortalamaları ile yaşam doyumu arasında anlamlı bir farklılık bulunduğunu ortaya konmuştur. Benzer biçimde başka bir çalışmada da akademik motivasyon düzeyi yüksek olan öğrencilerin yaşam doyumlarının da daha yüksek olduğu belirlenmiştir. Ayrıca akademik uyum ile yaşam doyumu arasında pozitif yönde anlamlı bir ilişki olduğuna dair araştırma sonuçlarına da rastlanmaktadır (Bulut & Bulut Serin, 2016; Chow, 2005; Demir Gündül, 2015; Dost, 2007).

3. ARAŞTIRMANIN YÖNTEMİ

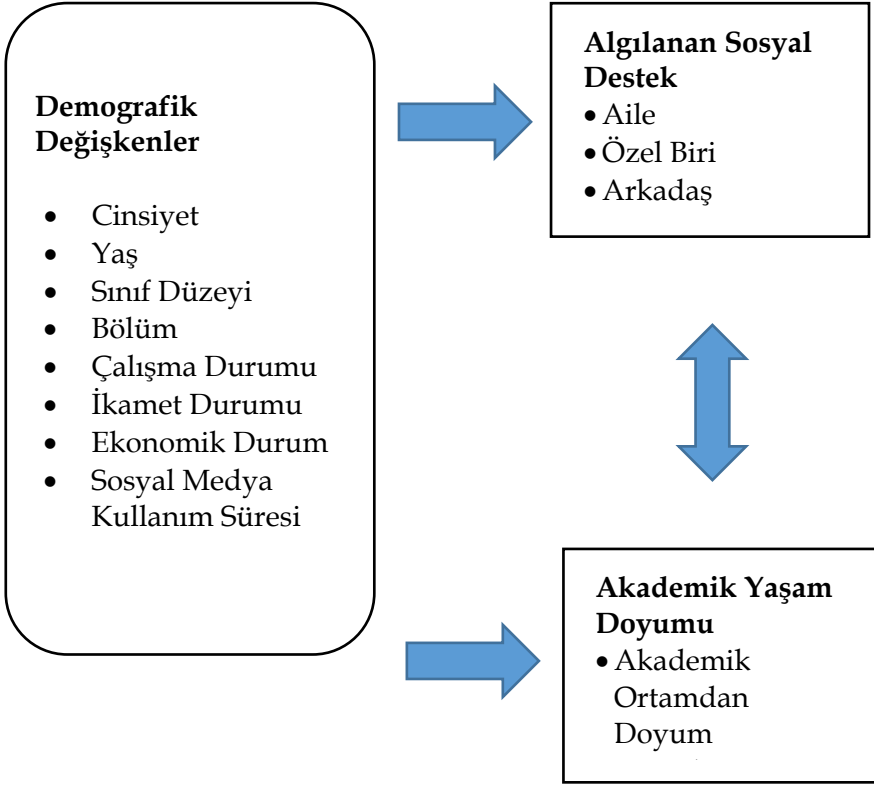
Bu bölümde araştırmada izlenen metoda yer verilmiştir.

3.1. Araştırmanın Modeli

Model, bir sistemin temsilcisi olarak bir durumun gereksiz ayrıntılardan arındırılarak amaca uygun bir özetlemedir (Karasar, 2024:108). Dolayısıyla araştırma modeli, araştırmanın maksadına hizmet edecek, en uygun; ekonomik olacak şekilde verilerin elde edilmesi ve çözümlenmesi niyetiyle olması gereken koşulların düzenlenmesidir (Selltiz, Jahoda, Deutsch ve Cook, 1959:50'den akt. Karasar, 2024:108). Bu çalışma ise ilişkisel tarama modelini esas almıştır. Bu model "iki veya daha

fazla değişken arasında söz konusu değişimin varlığı ve derecesini açıklayan araştırma yaklaşımıdır (Karasar, 2024:114). Ayrıca araştırmada korelasyon türü ilişki de aranmış ve çok boyutlu algılanan sosyal destek ile akademik yaşam doyumu arasındaki korelasyona yer verilmiştir.

Şekil 1. Araştırmanın Modeli

3.2. Evren ve Örneklem

Bilimsel çalışmalarda evren, inceleme konusu olan ve çalışmanın sınırları içerisinde yer alan tüm kişi ve nesneleri kapsayan kümeyi ifade eder (Erdoğan & Semerci, 2021). Bu araştırmanın evrenini Bolu Abant İzzet Baysal Üniversitesi Seben İzzet Baysal Meslek Yüksekokulu öğrencileri oluşturmaktadır. Örneklem ise, belirli bir evrende yansızlık (random) kuralına göre seçilmiş ve evreni temsil yeterliliğine sahip evrenden daha küçük kümedir (Karasar, 2024: 148). Araştırma örneklemini de Seben MYO'da öğrenim gören ön lisans öğrencileri oluşturmaktadır. Örneklem rastgele örnekleme kapsamında %95 güven seviyesi ve %5 kabul edilebilir hata kriterine göre belirlenmiştir.

3.3. Veri Toplama Araçları

Araştırmada veri toplama aracı olarak kişisel bilgi formu, Çok Boyutlu Algılanan Sosyal Destek Ölçeği (ÇBASDÖ) ve Akademik Yaşam Doyumu Ölçeği (AKYDÖ) kullanılmıştır. Veri toplama araçlarına ilişkin bilgiler aşağıdaki alt başlıklarda açıklanmıştır.

3.3.1. Kişisel Bilgi Formu

Çalışmada araştırmanın amacına uygun olarak araştırmacılar tarafından hazırlanmış 8 adet sorudan

oluşan ve demografik bilgilere yer verilmiştir. Bunlar; katılımcıların cinsiyet, yaş, sınıf düzeyi, öğrenim gördükleri bölüm, çalışma durumu, üniversitede bulunduğu sürede ikamet durumu, maddi durumları ve sosyal medyada geçirdikleri süre değişkenleridir.

3.3.2. Akademik Yaşam Doyumu Ölçeği

Akademik Yaşam Doyumu Ölçeği Nogueira ve arkadaşları (2019) tarafından geliştirilmiş olup Türkçe versiyonu Odacı ve arkadaşları (2021) tarafından geliştirilmiştir. Ölçek bireylerin akademik yaşamdan aldıkları doyumunu belirlemektedir. Ölçek 8 maddeden oluşmakta ve maddeler 1- kesinlikle katılmıyorumdan, 5- Kesinlikle katılıyorduma doğru artan puan aralıklarına sahip 5'li likert biçimindedir. Ölçekte iki alt boyut bulunmaktadır. İlk dört madde “akademik ortamdan doyum” ikinci dört madde ise “kişisel doyum” olarak isimlendirilmiştir. Ölçek toplamında faktör analizi neticesinde varyansın %57,25’ünü açıkladığı bulunmuştur. Ölçeğin Cronbach Aplha değerleri “akademik ortamdan doyum” alt boyutunda “,72” ve “kişisel doyum” alt boyutunda “,74” bulunmuştur. Ölçek toplam puanlar üzerinden ve alt boyutlar üzerinden hesaplanabilmektedir. Alt boyutlarda alınabilecek en düşük puan 4 ve en yüksek

puan 20 iken ölçek toplamında alınabilecek en düşük puan 8 ve en yüksek puan 40'tır. Ölçekten alınan yüksek puanlar akademik yaşam doyum düzeyinin yüksek olduğunu belirtmektedir.

3.3.3. Çok Boyutlu Algılanan Sosyal Destek Ölçeği

Eker vd. (2001) tarafından geliştirilen Çok Boyutlu Algılanan Sosyal Destek Ölçeği (Multidimensional Scale of Perceived Social Support MSPSS) üç farklı kaynaktan alınan sosyal desteğin yeterliliğini öznel olarak değerlendiren, kullanımı kolay, kısa bir ölçektir (Zimet ve ark. 1988). MSPSS 12 maddeden oluşan bir ölçektir. Her biri 4 maddeden oluşan desteğin kaynağına ilişkin 3 alt boyutu içermektedir. Bunlar; aile, arkadaş ve özel bir insandır. Her madde 7- aralıklı bir ölçek kullanılarak derecelendirilmiştir. Her alt ölçekteki dört maddenin puanlarının toplanması ile alt ölçek puanı elde edilmiş ve bütün alt ölçek puanlarının toplanması ile de ölçeğin toplam puanı elde edilmektedir. Ölçeğin Cronbach Alpha değerleri aile alt boyutunda “,85”; arkadaş alt boyutunda “,88”; özel bir insan alt boyutunda “,92” ve toplam ölçekte “,89” bulunmuştur. Bu değerler ölçeğin oldukça güvenilir olduğunu belirtmektedir (Karagöz, 2019). Elde edilen

puanın yüksek olması algılanan sosyal desteğin yüksek olduğunu ifade etmektedir.

3.4. Araştırmanın Sorusu ve Hipotezleri

Bu çalışmamızda üniversite öğrencilerinin algıladıkları sosyal destek düzeylerinin ne olduğu, algıladıkları sosyal destek ile akademik yaşam doyumu arasında anlamlı bir ilişkinin var olup olmadığını ve bu iki değişkenin birbirini nasıl etkilediğini konu edinmektedir. Araştırma üniversite öğrencilerinin algıladıkları sosyal destek düzeyleri ve akademik yaşam doyumlarının ne düzeyde hedeflenerek;

1. Üniversite düzeyinde eğitim alan öğrencilerin algıladıkları sosyal destek ve akademik yaşam doyumları cinsiyet, sınıf düzeyi, yaş, öğrenim görülen bölüm, çalışma durumu, ikamet ettiği yer, maddi durum ve sosyal medyada geçirilen süre değişkenleri açısından anlamlı farklılık göstermekte midir?
2. Üniversite düzeyinde eğitim alan öğrencilerin algıladıkları sosyal destek düzeylerinin akademik yaşam doyumu düzeyleri üzerinde etkisi bulunmakta mıdır?

Sorularına yanıt aranmaktadır. Bu bağlamda hipotezlerimiz şöyledir:

H-1: Öğrencilerin cinsiyetleri ile algıladıkları sosyal destek düzeyleri arasında anlamlı farklılık vardır.

H-2: Öğrencilerin cinsiyetleri ile akademik yaşam doyumları arasında anlamlı farklılık vardır.

H-3: Öğrencilerin yaşları ile algıladıkları sosyal destek düzeyleri arasında anlamlı farklılık vardır.

H-4: Öğrencilerin yaşları ile akademik yaşam doyumları arasında anlamlı farklılık vardır.

H-5: Öğrencilerin öğrenim görülen sınıf düzeyi ile algıladıkları sosyal destek düzeyleri arasında anlamlı farklılık vardır.

H-6: Öğrencilerin öğrenim görülen sınıf düzeyi ile akademik yaşam doyumları arasında anlamlı farklılık vardır.

H-8: Öğrencilerin öğrenim gördükleri bölümleri ile algıladıkları sosyal destek düzeyleri arasında anlamlı farklılık vardır.

H-9: Öğrencilerin öğrenim gördükleri bölümleri ile akademik yaşam doyumları arasında anlamlı farklılık vardır.

H-10: Öğrencilerin çalışma durumu ile algıladıkları sosyal destek düzeyleri arasında anlamlı farklılık vardır.

H-11: Öğrencilerin çalışma durumu ile akademik yaşam doyumları arasında anlamlı farklılık vardır.

H-12: Öğrencilerin ikamet ettikleri yer ile algıladıkları sosyal destek düzeyleri arasında anlamlı farklılık vardır.

H-13: Öğrencilerin ikamet ettikleri yer ile akademik yaşam doyumları arasında anlamlı farklılık vardır.

H-14: Öğrencilerin maddi durumları ile algıladıkları sosyal destek düzeyleri arasında anlamlı farklılık vardır.

H-15: Öğrencilerin maddi durumları ile akademik yaşam doyumları arasında anlamlı farklılık vardır.

H-16: Öğrencilerin sosyal medyada geçirdikleri süre ile algıladıkları sosyal destek düzeyleri arasında anlamlı farklılık vardır.

H-17: Öğrencilerin sosyal medyada geçirdikleri süre ile akademik yaşam doyumları arasında anlamlı farklılık vardır.

H-18: Öğrencilerin algıladıkları sosyal destek düzeyleri ile akademik yaşam doyumları arasında anlamlı bir ilişki vardır.

3.5. Verilerin Toplanması ve Analizi

Araştırmada veri toplama aracı olarak anket kullanılmıştır. Google Formlar aracılığıyla hazırlanan anketler çevrim içi ortamda katılımcılara ulaştırılmıştır. Çalışmada kullanılan ölçeklere ilişkin izinler, ilgili ölçme araçlarını geliştiren araştırmacılardan alınmıştır. Araştırmada veri toplamaya başlamadan önce BAİBÜ İnsan Araştırmaları Etik Kurulu'ndan gerekli izinler alınmıştır. İnsan Araştırmaları Etik Kuruluna yapmış olduğumuz başvurumuz (Protokol NO. 2024/291) 04.09.2024 tarihli ve 2024/08 toplantısında değerlendirilerek etik olarak uygun bulunmuştur.

Veriler SPSS 22.0 (Statistical Package for Social Sciences) programına aktarılmış; frekans, yüzde dağılımları, aritmetik ortalama ve standart sapma değerleri hesaplanmıştır. Bunun yanı sıra ölçeklerin güvenilirliği Cronbach Alpha katsayısı ile test edilmiştir. İleri istatistiksel yöntemlerin belirlenmesi amacıyla öncelikle varyansların normal dağılıma uygunluğu incelenmiş, dağılımın normal olmadığı sonucuna ulaşıldığından non-parametrik testler tercih edilmiştir. İki grup arasındaki farklılıkları incelemek için Mann-Whitney U testi, ikiden fazla grubun karşılaştırılmasında ise Kruskal-Wallis tek

yönlü varyans analizi uygulanmıştır. Farklılığın kaynağını belirlemek üzere varyansların homojen olduğu durumlarda Post Hoc testlerinden Tukey ve LSD; homojenliğin sağlanmadığı durumlarda ise Tamhane's T2 ve Games-Howell testleri kullanılmıştır (Kayri, 2009). Ayrıca pandemi kaygısı, dini başa çıkma ve maneviyat düzeyleri arasındaki ilişkileri ortaya koymak amacıyla Pearson korelasyon analizi ve çoklu regresyon analizleri gerçekleştirilmiştir.

4. BULGULAR

Bu başlıkta araştırmamızda elde ettiğimiz bulgulara yer verilmiştir.

4.1. Tanımlayıcı Bulgular

Tablo 1. Demografik Bilgiler

Değişkenler		
Cinsiyet	N	%
Kadın	150	72,5
Erkek	57	27,5
Bölüm	N	%
Sosyal hizmet	69	33,3
İş sağlığı ve güvenliği	48	23,2
Sosyal güvenlik	90	43,5
Sınıf Düzeyi Dağılımı	N	%
1. sınıf	112	54,1
2. sınıf	95	45,9

Çalışma Durumu	N	%
Çalışıyorum (Yarı zamanlı)	26	12,6
Çalışmıyorum	181	87,4
Maddi Durumu	N	%
Gelir gideri karşılamıyor	44	13,4
Gelir gidere denk	110	33,4
Gelir giderden fazla	119	36,2
Sosyal Medya Kullanım Süresi	N	%
0-6 saat	170	82,1
7-13 saat	26	12,6
14 saat ve üzeri	11	5,3
İkamet Durumu	N	%
Yurtta	198	95,7
Evde arkadaşlarla	5	2,4
Evde Yalnız	4	1,9
Yaş 19,79 ±1,59 En az: 18, En çok:25, n=207		

Yukarıdaki tabloda araştırmamıza ön lisans öğrencilerinin cinsiyet, öğrenim gördükleri bölüm, sınıf düzeyi, öğrencilik esnasında çalışma durumu, okul zamanı kaldıkları ikametgâh durumu, maddi durumlarını nasıl değerlendirdikleri ve sosyal medyada ne kadar zaman geçirdikleri değişkenlerine yönelik bilgiler gösterilmektedir.

Katılımcıların yaş ortalaması (19,79 ±1,59) bulunmuştur. Öğrencilerin %72,5'i kadındır geri kalan %27,5'i erkektir. Katılımcıların %33,3'ü sosyal hizmetler programında; %23,2'si iş sağlığı ve güvenliği programında ve %43,5'i sosyal güvenlik programında eğitim

görmektedirler. Bölüm dağılımında en yüksek oran sosyal güvenlik programı öğrencilerine aittir; sosyal hizmet ve iş sağlığı ve güvenliği programları ise daha düşük oranlarda temsil edilmektedir.

Öğrencilerin yarısından fazlası birinci sınıfta (%54,1) yer almakta, büyük çoğunluğu çalışmamaktadır (%87,4). Maddi durum algısında katılımcıların üçte birinden fazlası gelirinin giderinden fazla olduğunu belirtmiştir (%36,2). Sosyal medya kullanımında öğrencilerin büyük kısmı günde 0-6 saat aralığında kalırken (%82,1), azımsanmayacak bir kesim (%12,8) daha yoğun kullanıcıdır. İkamet durumunda ise neredeyse tüm öğrencilerin yurttan yaşadığı (%95,7) görülmektedir. Burada Seben ilçesinde yeterli kiralık konut bulunmaması ve kiraların öğrencileri ekonomik anlamda zorlaması gerekçe olarak gösterilebilir.

Tablo 2. Araştırmada Kullanılan Ölçeklerin Güvenilirliği

Güvenilirlik Analizi	Alfa Değeri	Madde Sayısı
AKYDÖ*	,853	8
AKYDÖ_AOD**	,799	4
AKYDÖ_KD***	,830	4
ÇBASDÖ****	,889	12
ÇBASDÖ_Aile	,604	4
ÇBASDÖ_Arkadaş	,808	4
ÇBASDÖ_Özel Biri	,608	4

* Akademik Yaşam Doyumu Ölçeği
 ** Akademik Ortamdan Doyum Alt Boyutu
 ***Kişisel Doyum Alt Boyutu
 **** Çok Boyutlu Algılanan Sosyal Destek Ölçeği

Yukarıdaki tabloda araştırmada kullandığımız ölçeklerin ve alt boyutlarının güvenilirlik analizi sonuçları gösterilmektedir. Analiz neticesinde Akademik Yaşam Doyumu Ölçeği (AKYDÖ) için Cronbach Alfa değeri ,853 bulunmuş ve bu değer ölçeğin yüksek düzeyde güvenilir olduğu göstermektedir (Karagöz, 2019). AKYDÖ ölçeği alt boyutlarından AKYDÖ_AOD da alfa değeri ,799 ile kabul edilebilir düzeyde, AKYDÖ_KD de ise ,830 ile yüksek güvenilirlik düzeyinde bulunmuştur (Karagöz, 2019).

Çok Boyutlu Algılanan Sosyal Destek Ölçeği (ÇBASDÖ) toplamda ,889 ile yüksek güvenilirlikte bulunurken; alt boyutlara bakıldığında, ÇBASDÖ_Aile alt boyutunda (,604) ve ÇBASDÖ_Özel Biri alt boyutunda ,608 düzeyinde kabul edilebilir güvenilirlikte bulunmuştur. ÇBASDÖ_Arkadaş alt boyutunda ise ,808 ile yüksek güvenilirlik saptanmıştır. Genel olarak ölçeklerin toplam puanları güvenilir bulunmuş, ancak bazı alt boyutlarda (özellikle Aile ve Özel Biri) güvenilirlik düzeylerinin sınırlı düzeyde kalmıştır. Netice olarak ölçekler üniversite öğrencileri örnekleminde yüksek güvenilirlikte sonuç vermiştir.

Tablo 3. Normallik Testi

Ölçekler	Kolmogorov-Smirnov		
	İstatistik	Serbest Dağılım	Sig.
AKYDÖ	,108	207	,000
AKYDÖ_AOD	,094	207	,000
AKYDÖ_KD	,174	207	,000
ÇBASDÖ	,085	207	,001
ÇBASDÖ_Aile	,116	207	,000
ÇBASDÖ_Arkadaş	,108	207	,000
ÇBASDÖ_Özel Biri	,106	207	,000

Yukarıdaki tabloda araştırmada kullandığımız ve katılımcıların çok boyutlu algılanan sosyal destek düzeyleri ile akademik yaşam doyumlarını ortaya koyan ölçeklerin normallik testi sonuçları gösterilmektedir. Normallik testi nicel araştırmalarda hangi ileri istatistik testleri kullanmamız gerektiği noktasında araştırmacılara referans olmaktadır. Örneklem sayısı 30 üstü olan araştırmalarda Kolmogorov-Smirnov testi uygulanırken; örneklem sayısı 30'un altında olan örneklemelerde ise Shapiro-wilk testi uygulanır (Kaptanoğlu Yıldırım, 2013). Gerçekleştirilen Kolmogorov-Smirnov testi neticesinde $p<,05$ bulunduğundan varyanslar homojen dağılmadığı anlaşılmış olup nonparametrik testlerin istatistik analizlerde uygulanması gerektiği sonucuna ulaşılmıştır (Karagöz, 2019).

Dolayısıyla kategorik değişkenlerde Mann-Whitney U testi ve Kruskal Wallis H testi; sürekli değişkenlerde ise

Spearman korelasyon analizi gerçekleştirilmiştir. Ayrıca regresyon analiziyle anlamlı ilişki matematiksel olarak formüle edilmiştir.

Tablo 4. Ölçeklerden Alınan Puanlar

Ölçekler ve Alt Boyutları	N	En az	En çok	Ortalama	Standart sapma
AKYDÖ	207	8,00	40,00	26,83	6,025
AKYDÖ_AOD	207	4,00	20,00	12,17	3,619
AKYDÖ_KD	207	4,00	20,00	14,65	3,231
ÇBASDÖ	207	12,00	84,00	60,68	13,029
ÇBASDÖ_Aile	207	4,00	28,00	20,02	4,372
ÇBASDÖ_Arkadaş	207	4,00	28,00	19,21	5,560
ÇBASDÖ_Özel Biri	207	4,00	28,00	21,43	4,028

Yukarıdaki tabloda ölçeklerden alınan en düşük, en yüksek puanlara, ortalama ve standart sapma değerlerine yer verilmiştir. Katılımcıların Akademik Yaşam Doyumu Ölçeği (AKYDÖ) toplam puan ortalaması $26,83 \pm 6,025$ olup, en az 8 puan ile en çok 40 puan arasında farklılaşmaktadır. Ölçeğin Alt boyutlardan Akademik Ortamdan Doyum (AOD) puan ortalaması $12,17 \pm 3,619$ 'dur. Bu değer ise akademik ortamdan duyulan hoşnutsuzluğun bir göstergesi olabilir. Zira Seben İlçesi şehir merkezine her ne kadar 54 km. civarında olsa da yeryüzü şekillerinden ulaşımın zor olması, ilçe ve il merkezini 1600 rakımlık Ala Dağları'nın ayırması, ilçe kooperatif taşımacılığının merkeze sadece günde 4 sefer yapması ve Seben ilçesinde sosyalleşme (kafe, eğlence mekânları vb.) olanaklarının

oldukça kısıtlı olması neden olabilir. Zira 2024 nüfus istatistiklerine göre Seben nüfusu 4604'tür. Bu da bolu nüfusunun %1,41'ini oluşturmaktadır. Ölçeğin Kişisel Doyum (KD) alt boyutunda ise puan ortalaması 14,65'tir. Bu değerler, öğrencilerin akademik yaşamdan genel olarak orta düzeyde doyum aldığını göstermektedir.

Çok Boyutlu Algılanan Sosyal Destek Ölçeği (ÇBASDÖ) toplam puanı ise $60,68 \pm 13,029$ ortalama ile daha yüksek bir düzeyde seyretmektedir. Alt boyutlar incelendiğinde, Aile desteği ortalaması $20,02 \pm 4,372$; Arkadaş desteği $19,21 \pm 5,560$; Özel Biri desteği ise $21,43 \pm 4,028$ 'tür. Bu bulgular, öğrencilerin sosyal destek algılarının genel olarak yüksek olduğunu, özellikle özel biri ve aile desteğini daha yoğun hissettiklerini göstermektedir. Standart sapma değerleri ise dağılımın homojen olmadığını, bireysel farklılıkların belirgin olduğunu işaret etmektedir.

4.2. Sosyal Destek Algısına İlişkin Bulguları

Bu başlık altında katılımcıların Çok Boyutlu Algılanan Sosyal Destek Ölçeği (ÇBASDÖ) puanları ile demografik değişkenlerin karşılaştırılmasına yer verilecektir.

Tablo 5. Cinsiyet Değişkeni ile ÇBASD Karşılaştırması

ÇBASD	Cinsiyet	n	Sıra Ort.	U	z	p
Aile	Kadın	150	106,00	3974,5	-,783	,433
	Erkek	57	98,73			
Özel Biri	Kadın	150	103,25	4162,0	-,295	,768
	Erkek	57	105,98			
Arkadaş	Kadın	150	106,08	3963,5	-,811	,417
	Erkek	57	98,54			
ÇBASD	Kadın	150	105,32	4077,0	-,515	,607
Toplam	Erkek	57	100,53			

p > 0,05 z = Mann Whitney U Testi

Yukarıdaki tabloda katılımcıların cinsiyet değişkenine göre sosyal destek düzeylerinin hem alt boyutlarda hem de ölçek genelinde anlamlı farklılaşp farklılaşmadığına ilişkin analiz sonucu gösterilmektedir. Cinsiyete göre Çok Boyutlu Algılanan Sosyal Destek Ölçeği (ÇBASDÖ) ve alt boyutları (Aile, Özel Biri, Arkadaş) açısından yapılan Mann-Whitney U testi sonuçlarına göre, kadın ve erkek öğrenciler arasında istatistiksel olarak anlamlı bir fark görülmemiştir ($p > .05$). Aile alt boyutunda kadınların sıra ortalaması 106,00 iken erkeklerin 98,73; Özel Biri alt boyutunda kadınlar 103,25, erkekler 105,98; Arkadaş alt boyutunda ise kadınlar 106,08, erkekler 98,54 sıra ortalamasına sahiptir. Ölçeğin toplam puanında da kadınların 105,32 ve erkeklerin 100,53 sıra ortalamasıyla benzer düzeyde sosyal destek algısına sahip oldukları görülmektedir. Her ne kadar sosyal destek ile cinsiyet

arasında anlamlı fark istatistiksel olarak bulgulanmasa da erkeklerin sosyal destek düzeyinde karşı cinsten özel birinin aile ve arkadaştan sağlanan sosyal destekten fazla olması ve kadınların sıra ortalama değerlerinden yüksek olması dikkat çekmektedir. Netice olarak sosyal destek algısının cinsiyete göre farklılaşmadığı tespit edilmiştir.

Tablo 6. Sınıf Değişkeni ile ÇBASD Karşılaştırması

ÇBASD	Sınıf	n	Sıra Ort.	U	z	p
Aile	1. sınıf	112	95,83	4405,0	-2,138	,032*
	2. sınıf	95	113,63			
Özel Biri	1. sınıf	112	96,55	4486,0	-1,949	,051
	2. sınıf	95	112,78			
Arkadaş	1. sınıf	112	95,24	4339,0	-2,290	,022*
	2. sınıf	95	114,33			
ÇBASD	1. sınıf	112	95,04	4316,5	-2,338	,019*
Toplam	2. sınıf	95	114,56			

*p < 0,05 z= Mann Whitney U Testi

Yukarıdaki tabloda sınıf değişkeni ile sosyal destek arasındaki karşılaştırmasına yönelik analiz sonuçları gösterilmektedir. İki grup arasındaki farklar Mann-Whitney U testi ile değerlendirilmiştir.

Aile alt boyutunda 1. sınıf öğrencilerinin sıra ortalaması 95,83 iken, 2. sınıf öğrencilerinin sıra ortalaması 113,63'tür. U=4405,0 ve p=0,032 değeri, gruplar arasında anlamlı bir fark olduğunu göstermektedir. Bu fark, 2. sınıf öğrencilerinin aile desteğini daha yüksek olduğu yönündedir. Özel Biri boyutunda 1. sınıf öğrencilerinin sıra

ortalaması 96,55; 2. sınıf öğrencilerinin ise 112,78'dir ($U=4486,0$ ve $p=0,051$). Bu durum, 2. sınıf öğrencilerinin özel biri tarafından algılanan desteği daha yüksek düzeyde deneyimlediği -istatistiksel olarak anlamlı bulunmasa da- söylenebilir.

Arkadaş boyutunda 1. sınıf öğrencilerinin sıra ortalaması 95,24; 2. sınıf öğrencilerinin ise 114,33'tür. $U=4339,0$ ve $p=0,022$ değeri, anlamlı bir fark olduğunu göstermektedir. Bu bulgu, 2. sınıf öğrencilerinin arkadaş desteğini daha güçlü algıladığını ortaya koymaktadır. Ölçek toplamında ise 1. sınıf öğrencilerinin sıra ortalaması 95,04; 2. sınıf öğrencilerinin 114,56'dır. $U=4316,5$ ve $p=0,019$ ile genel sosyal destek algısında da anlamlı bir fark bulunmuştur. Bu sonuç, 2. sınıf öğrencilerinin sosyal destek algısının genel olarak daha yüksek olduğunu göstermektedir.

Tablo 7. Çalışma Durumu Değişkeni ile ÇBASD Karşılaştırması

Ölçek	Çalışma Durumu	n	Sıra Ort.	U	z	p
Aile	Çalışıyorum (Yarı zamanlı)	26	106,31	2293,0	-,211	,833
	Çalışmıyorum	181	103,67			
Özel Biri	Çalışıyorum (Yarı zamanlı)	26	101,44	2286,5	-,234	,815
	Çalışmıyorum	181	104,37			
Arka-daş	Çalışıyorum (Yarı zamanlı)	26	103,58	2342,0	-,039	,969
	Çalışmıyorum	181	104,06			
Ölçek	Çalışıyorum (Yarı zamanlı)	26	105,40	2316,5	-,128	,898
	Çalışmıyorum	181	103,80			

$p > 0,05$ z= Mann Whitney U Testi

Yukarıdaki tabloda yarı zamanlı çalışan bireyler ile çalışmayan bireylerin sosyal destek algıları, “Aile”, “Özel Biri”, “Arkadaş” ve toplam “Ölçek” alt boyutlarında Mann-Whitney U testi ile karşılaştırılmıştır. Bağımsız değişken olarak çalışma durumu (çalışıyor/çalışmıyor), bağımlı değişken olarak ise sosyal destek ve alt boyutları ele alınmıştır. Her iki grup arasında anlamlı fark olup olmadığı, p değerleri üzerinden değerlendirilmiştir.

“Aile” alt boyutunda çalışan bireylerin sıra ortalaması 106,31; çalışmayanların ise 103,67’dir. $U=2293,0$ ve $p=0,833$ değeri, gruplar arasında anlamlı bir fark olmadığını göstermektedir. “Özel Biri” boyutunda çalışanların sıra ortalaması 101,44; çalışmayanların 104,37’dir. $U=2286,5$ ve $p=0,815$ ile yine anlamlı bir fark bulunmamıştır. “Arkadaş” boyutunda çalışan grubun sıra ortalaması eksik olsa da $U=2342,0$ ve $p=0,969$ değeri, anlamlılık açısından fark olmadığını göstermektedir. Toplam “Ölçek” düzeyinde ise çalışanların sıra ortalaması 105,40; çalışmayanların ise 103,80’; $U=2316,5$ ve $p=0,898$ ile bu boyutta da anlamlı bir farklılık gözlenmemiştir. Dolayısıyla çalışma durumu sosyal destek algısı üzerinde istatistiksel olarak anlamlı bir etki göstermemektedir. Yarı zamanlı çalışan bireyler ile çalışmayan bireyler arasında sosyal destek algısı açısından fark bulunmamıştır.

Tablo 8. Bölüm Değişkeni ile Sosyal Destek Karşılaştırılması

Ölçek	Bölüm	N	Sıra Ortalama	Sd/ kwx^2	p
Aile	Sosyal Hizmetler	69	108,83	2/2,238	,327
	İSG	48	110,28		
	Sosyal Güvenlik	90	96,95		
Özel Biri	Sosyal Hizmetler	69	105,04	2/,165	,921
	İSG	48	106,02		
	Sosyal Güvenlik	90	102,12		
Arkadaş	Sosyal Hizmetler	69	112,22	2/3,312	,191
	İSG	48	108,00		
	Sosyal Güvenlik	90	95,57		
Ölçek Toplamı	Sosyal Hizmetler	69	109,14	2/1,801	,406
	İSG	48	108,54		
	Sosyal Güvenlik	90	97,64		

Yukarıdaki analizde öğrencilerin öğrenim gördükleri bölümlere göre (Sosyal Hizmetler, İş Sağlığı ve Güvenliği [İSG] ve Sosyal Güvenlik) sosyal destek algıları incelenmiştir. Bağımsız değişken bölüm, bağımlı değişkenler ise sosyal destek alt boyutları ve toplam ölçek puanlarıdır. Gruplar arasındaki farklar Kruskal-Wallis testi ile değerlendirilmiştir.

Aile alt boyutunda Sosyal Hizmetler öğrencilerinin sıra ortalaması 108,83; İSG öğrencilerinin 110,28; Sosyal Güvenlik öğrencilerinin ise 96,95'tir. $\chi^2=2,238$ ve $p=0,327$ değeri, gruplar arasında anlamlı bir fark olmadığını göstermektedir. Özel Biri boyutunda Sosyal Hizmetler öğrencilerinin sıra ortalaması 105,04; İSG öğrencilerinin 106,02; Sosyal Güvenlik öğrencilerinin 102,12'dir. $\chi^2=0,165$ ve $p=0,921$ ile farkın anlamlı olmadığı görülmektedir.

Arkadaş boyutunda Sosyal Hizmetler öğrencilerinin sıra ortalaması 112,22; İSG öğrencilerinin 108,00; Sosyal Güvenlik öğrencilerinin 95,57'dir. $\chi^2=3,312$ ve $p=0,191$ değeri, Sosyal Hizmetler öğrencilerinin arkadaş desteğini daha yüksek algıladığını ima etse de fark istatistiksel olarak anlamlı değildir. Toplam ölçek puanında Sosyal Hizmetler öğrencilerinin sıra ortalaması 109,14; İSG öğrencilerinin 108,54; Sosyal Güvenlik öğrencilerinin 97,64'tür. $\chi^2=1,801$ ve $p=0,406$ ile toplam sosyal destek algısında da anlamlı bir fark bulunmamıştır.

Öğrencilerin sosyal destek algıları bölüm değişkenine göre anlamlı bir farklılık göstermemektedir. Sosyal Hizmetler ve İSG öğrencilerinin sıra ortalamaları Sosyal Güvenlik öğrencilerine göre daha yüksek olsa da bu fark istatistiksel düzeyde anlamlı değildir.

Tablo 9. İkamet Değişkeni ile Sosyal Destek Karşılaştırılması

Ölçek	İkamet	N	Sıra Ortalama	Sd/ kwx^2	p
Aile	Yurt	198	104,34	2/,313	,855
	Evde Arkadaşlarla	5	89,30		
	Evde yalnız	4	105,75		
Özel Biri	Yurt	198	104,47	2/,932	,628
	Evde Arkadaşlarla	5	79,30		
	Evde Yalnız	4	111,50		
Arkadaş	Yurt	198	104,25	2/1,100	,577
	Evde Arkadaşlarla	5	80,50		
	Evde yalnız	4	121,00		
Ölçek Toplamı	Yurt	198	104,31	2/,813	,666
	Evde Arkadaşlarla	5	82,30		
	Evde yalnız	4	115,63		

Yukarıdaki tabloda öğrencilerin üniversitede (Seben'de) ikamet ettikleri yerin (yurt, evde arkadaşlarla, aile yanında vb.) sosyal destek algıları üzerindeki etkisi incelenmiştir. Bağımsız değişken ikamet türü, bağımlı değişkenler ise sosyal destek alt boyutları ve toplam ölçek puanlarıdır. Gruplar arasındaki farklar Kruskal-Wallis testi ile incelenmiştir.

Aile alt boyutunda yurtlarda kalan öğrencilerin sıra ortalaması 104,34; evde arkadaşlarıyla kalanların 89,30; evde yalnız kalanların ise 105,75'tir. $\chi^2=0,313$ ve $p=0,855$ değeri, gruplar arasında anlamlı bir fark olmadığını göstermektedir. Özel Biri boyutunda yurtlarda kalanların sıra ortalaması 104,47; evde arkadaşlarıyla kalanların 79,30; evde yalnız kalanların 111,50'dir. $\chi^2=0,932$ ve $p=0,628$ ile fark istatistiksel olarak anlamlı değildir. Arkadaş boyutunda yurtlarda kalanların sıra ortalaması 104,25; evde arkadaşlarıyla kalanların 80,50; evde yalnız kalanların 121,00'dir. $\chi^2=1,100$ ve $p=0,577$ değeri, sıra ortalamaları arasında dikkat çekici farklılıklar olmasına rağmen bu farkların istatistiksel olarak anlamlı olmadığını ortaya koymaktadır.

Toplam ölçek puanında yurtlarda kalanların sıra ortalaması 104,31; evde arkadaşlarıyla kalanların 82,30;

evde yalnız kalanların 115,63'tür. $\chi^2=0,813$ ve $p=0,666$ ile toplam sosyal destek algısında da anlamlı bir farklılık bulunmamıştır.

Tablo 10. Gelir Değişkeni ile Sosyal Destek Karşılaştırılması

Ölçek	Maddi Durum	N	Sıra Ortalama	Sd/ kw x^2	P	Anlamlı Fark
Aile	A	79	81,05	2/18,903*	,000*	A<B
	B	116	117,95			A<C
	C	12	120,25			
Levene Statistic= (Levene= 1,488 ; p=0,228; p>0,05) PostHoc (Tukey)						
Özel Biri	A	79	79,49	2/21,608*	,000**	A<B
	B	116	118,66			A<C
	C	12	123,58			
Levene Statistic= (Levene= ,488 ; p=0,617; p>0,05) PostHoc (Tukey)						
Arkadaş	A	79	90,42	2/6,672*	,036**	A<B
	B	116	111,92			
	C	12	116,83			
Levene Statistic= (Levene= 4,157 ; p=0,013; p<0,05) PostHoc (Tamhanes' T2)						
Ölçek Top.	A	79	82,56	2/16,392*	,000**	A<B
	B	116	117,22			A<C
	C	12	117,42			
Levene Statistic= (Levene= 1,174 ; p=0,311; p>0,05) PostHoc (Tukey)						
A= Gelir gideri karşılamıyor, B= Gelir gidere denk, C=Gelir giderden fazla						

* Kruskal Wallis H Testi, ** $p<0,05$

Yukarıdaki tabloda maddi durum değişkeni ile algılanan sosyal destek arasındaki anlamlı farkın olup olmadığını tespit etmek için yapılan Kruskal-Wallis H testi sonucu gösterilmektedir. Yapılan analiz neticesinde hem ölçek toplamında hem de alt boyutlarda anlamlı fark tespit

edilmiş ve Levene testi sonuçlarına göre uygun post-hoc analizler yapılmıştır.

Aile alt boyutunda sıra ortalamaları $A=81,05$; $B=117,95$; $C=120,25$ 'tir. $\chi^2=18,903$ ve $p=0,000$ ile anlamlı fark bulunmuştur. Levene testi ile varyansların homojen dağıldığı tespit edilmiştir (Levene=1,488; $p=0,228$; $p>0,05$). Bu nedenle farklılığın kaynağını tespit etmek amacıyla Tukey HSD testi uygulanmıştır. Farkın, $A<B$ ve $A<C$ arasından kaynaklandığı bulunmuştur.

Özel Biri alt boyutunda sıra ortalamaları $A=79,49$; $B=118,66$; $C=123,58$ 'dir. $\chi^2=21,608$ ve $p=0,000$ ile anlamlı fark bulunmuştur. Levene testi ile varyansların homojen dağıldığı tespit edilmiştir (Levene=0,488; $p=0,617$; $p>0,05$). Bu nedenle farklılığın kaynağını tespit etmek amacıyla Tukey HSD testi uygulanmıştır. Farkın, $A<B$ ve $A<C$ arasından kaynaklandığı bulunmuştur.

Arkadaş alt boyutunda sıra ortalamaları $A=90,42$; $B=111,92$; $C=116,83$ 'tür. $\chi^2=6,672$ ve $p=0,036$ ile anlamlı fark bulunmuştur. Levene testi ile varyansların homojen dağılmadığı tespit edilmiştir (Levene=4,157; $p=0,013$; $p<0,05$). Bu nedenle farklılığın kaynağını tespit etmek amacıyla Tamhane's T2 testi uygulanmıştır. Farkın, $A<B$ arasından kaynaklandığı bulunmuştur.

Ölçek toplamında sıra ortalamaları $A=82,56$; $B=117,22$; $C=117,42$ 'dir. $\chi^2=16,392$ ve $p=0,000$ ile anlamlı fark bulunmuştur. Levene testi ile varyansların homojen dağıldığı tespit edilmiştir (Levene=1,174; $p=0,311$; $p>0,05$). Bu nedenle farklılığın kaynağını tespit etmek amacıyla Tukey HSD testi uygulanmıştır. Farkın, $A<B$ ve $A<C$ arasından kaynaklandığı bulunmuştur.

Tablo 11. Sosyal Medya Kullanım Süresi Değişkeni ile Sosyal Destek Karşılaştırılması

Ölçek	Süre	N	Sıra Ortalama	Sd/ kwx^2	p
Aile	0-6 saat	170	105,24	2/2,946	,229
	7-13 saat	26	108,44		
	14 saat ve üzeri	11	74,27		
Özel Biri	0-6 saat	170	105,49	2/3,694	,158
	7-13 saat	26	108,42		
	14 saat ve üzeri	11	70,59		
Arkadaş	0-6 saat	170	105,75	2/3,718	,156
	7-13 saat	26	106,87		
	14 saat ve üzeri	11	70,23		
Ölçek Toplamı	0-6 saat	170	105,44	2/4,217	,121
	7-13 saat	26	109,63		
	14 saat ve üzeri	11	68,41		

Yukarıdaki tabloda sosyal medya kullanım süresi ile algılanan sosyal destek arasında anlamlı farkın olup olmadığını ortaya koymak amacıyla yapılan KW analizi

sonucu gösterilmektedir. Yapılan analizde Aile alt boyutunda sıra ortalamaları 0-6 saat için 105,24; 7-13 saat için 108,44; 14 saat ve üzeri için 74,27'dir. $\chi^2=2,946$ ve $p=0,229$ bulunmuş, bu nedenle gruplar arasında anlamlı bir fark olmadığı sonucuna ulaşılmıştır. Benzer şekilde Özel Biri alt boyutunda sıra ortalamaları 0-6 saat için 105,49; 7-13 saat için 108,42; 14 saat ve üzeri için 70,59'dur. $\chi^2=3,694$ ve $p=0,158$ değeri, gruplar arasında anlamlı bir farklılık olmadığını göstermektedir. Arkadaş alt boyutunda ise sıra ortalamaları 0-6 saat için 105,75; 7-13 saat için 106,87; 14 saat ve üzeri için 70,23'tür. $\chi^2=3,718$ ve $p=0,156$ ile bu boyutta da anlamlı bir farklılık bulunmamıştır. Ölçek toplamında ise sıra ortalamaları 0-6 saat için 105,44; 7-13 saat için 109,63; 14 saat ve üzeri için 68,41'dir. $\chi^2=4,217$ ve $p=0,121$ değeri, toplam sosyal destek algısının da internet kullanım süresine göre anlamlı biçimde farklılaşmadığını ortaya koymaktadır.

Tablo 12. Yaş ile ÇBASD Arasındaki İlişki

Korelasyon	Aile	Özel Biri	Arkadaş	ÇBASD Toplam
r	-,028	,004	-,014	-,014
p	,690	,952	,838	,840
N	207	207	207	207

Yukarıdaki tabloda ise sürekli değişken olarak belirlediğimiz yaş değişkeni ile algılanan sosyal destek ve alt boyutları arasındaki ilişkiyi tespit etmek maksadıyla

gerçekleştirilen korelasyon analizi sonucu gösterilmektedir.

Araştırmaya katılan öğrencilerin yaşları 18 ile 25 arasında değişmekte olup, yaş ortalaması 19,79'dur. Bu dağılım, örneklemin büyük ölçüde genç yetişkinlik döneminde yer aldığını göstermektedir. Yapılan korelasyon analizinde yaş değişkeni ile sosyal destek algısının alt boyutları (Aile, Özel Biri, Arkadaş) ve toplam ÇBASD puanı arasındaki ilişkiler incelenmiştir. Bulgulara göre Aile alt boyutunda yaş ile sosyal destek algısı arasında $r=-,028$ bulunmuştur; ancak $p=,690 > ,05$ olduğundan bu ilişki istatistiksel olarak anlamlı değildir. Özel Biri alt boyutunda $r=,004$ elde edilmiş, fakat $p=,952 > ,05$ olması nedeniyle anlamlı bir ilişki söz konusu değildir. Arkadaş alt boyutunda $r=-,014$ ($p=,838 > ,05$) ve ÇBASD toplam puanında $r=-,014$ ($p=,840 > ,05$) değerleri de benzer şekilde istatistiksel olarak anlamlı bulunmamıştır.

Bu bulgu, yaş ile sosyal destek algısı arasında istatistiksel olarak anlamlı bir korelasyon olmadığını ortaya koymaktadır. Başka bir ifadeyle, 18-25 yaş aralığında yer alan öğrencilerin yaşlarının artması ya da azalması, sosyal destek algılarında anlamlı bir değişim yaratmamaktadır. Burada özellikle yaş aralığının dar olması (çoğunluğun 18-

20 yaş bandında yoğunlaşması) değişkenin açıklayıcılığını sınırlamış olabilir. Gelişimsel açıdan bakıldığında, genç yetişkinlik döneminde bireylerin sosyal destek algılarının yaş farklılıklarından ziyade sosyal çevre, arkadaşlık ilişkileri, aile bağları ve bireysel deneyimlerle şekillendiği düşünülebilir. İleride daha geniş yaş aralıklarını kapsayan örneklemelerle yapılacak çalışmalar, yaşı sosyal destek algısı üzerindeki etkisini daha net biçimde ortaya koyabilir.

4.3. Akademik Yaşam Doyumuna İlişkin Bulgular

Bu başlık altında katılımcıların Akademik Yaşam Doyumu (AKYDÖ) puanları ile demografik değişkenlerin karşılaştırılmasına yer verilecektir.

Tablo 13. Cinsiyet Değişkeni ile ÇBASD Karşılaştırması

AKYDÖ	Cinsiyet	n	Sıra Ort.	U	z	p
AOD	Kadın	150	98,92	3513,0	-1,988	,047*
	Erkek	57	117,37			
KD	Kadın	150	97,52	3303,0	-2,552	,011*
	Erkek	57	121,05			
AKYDÖ	Kadın	150	96,73	3185,0	-2,838	,005*
Toplam	Erkek	57	123,12			
AOD: Akademik Ortamdan Doyum, KD: Kişisel Doyum						

*p < 0,05 z= Mann Whitney U Testi

Yukarıdaki tabloda akademik yaşam doyumu ile cinsiyet değişkeni arasında anlamlı farklılık olup olmadığını tespit etmek amacıyla gerçekleştirilen Mann-Whitney U testi sonucu gösterilmektedir.

Analiz neticesinde Akademik Ortamdan Doyum (AOD) alt boyutunda kadın öğrencilerin sıra ortalaması 98,92 iken erkek öğrencilerin sıra ortalaması 117,37'dir. Mann-Whitney U testi sonucunda $U=3513,0$; $z=-1,988$; $p=,047 < ,05$ bulunmuştur. Bu bulgu, erkek öğrencilerin akademik ortamdan doyum düzeylerinin kadın öğrencilere kıyasla anlamlı düzeyde daha yüksek olduğunu göstermektedir. Akademik ortamdan doyum, öğrencilerin derslere, öğretim üyelerine ve öğrenme iklimine ilişkin algılarını yansıttığından, erkek öğrencilerin bu bağlamda daha olumlu bir değerlendirme eğiliminde oldukları söylenebilir.

Kişisel Doyum (KD) alt boyutunda kadın öğrencilerin sıra ortalaması 97,52, erkek öğrencilerin sıra ortalaması ise 121,05'tir. Mann-Whitney U testi sonucunda $U=3303,0$; $z=-2,552$; $p=,011 < ,05$ elde edilmiştir. Bu bulgu da erkek öğrencilerin kişisel doyum düzeylerinin kadın öğrencilere göre anlamlı biçimde daha yüksek olduğunu ortaya koymaktadır. Kişisel doyum, bireyin akademik yaşamı içerisindeki öznel mutluluk, tatmin ve kendini gerçekleştirme algısıyla ilişkili olduğu düşünüldüğünde, erkek öğrencilerin bu boyutta daha yüksek puanlar alması, cinsiyet temelli farklılaşmaların bireysel deneyimlere de yansıdığını düşündürmektedir.

Son olarak AKYDÖ toplam puanında kadın öğrencilerin sıra ortalaması 96,73, erkek öğrencilerin sıra ortalaması ise 123,12'dir. Mann-Whitney U testi sonucunda $U=3185,0$; $z=-2,838$; $p=,005 < ,05$ bulunmuştur. Bu bulgu da diğer alt boyutlarda elde edilen bulgularla paralellik göstermiş olup, erkek öğrencilerin genel akademik yaşam doyumlarının kadın öğrencilere göre anlamlı düzeyde daha yüksek olduğunu göstermektedir. Toplam puan düzeyinde ortaya çıkan bu farklılık, alt boyutlarda gözlenen eğilimin bütünsel olarak da geçerli olduğunu desteklemektedir.

Tablo 14. Sınıf Değişkeni ile AKYDÖ Karşılaştırması

AKYDÖ	Sınıf	n	Sıra Ort.	U	z	p
AOD	1. sınıf	112	101,17	5002,5	-,743	,458
	2. sınıf	95	107,34			
KD	1. sınıf	112	91,69	3941,0	-3,246	,001*
	2. sınıf	95	118,52			
AKYDÖ	1. sınıf	112	95,99	4423,0	-2,093	,019*
Toplam	2. sınıf	95	113,44			

* $p < 0,05$ $z =$ Mann Whitney U Testi

Yukarıdaki tabloda öğrencilerin sınıf düzeylerine göre Akademik Yaşam Doyumu Ölçeği (AKYDÖ) ve alt boyutları incelenmiştir. Akademik Ortamdan Doyum (AOD) alt boyutunda 1. sınıf öğrencilerinin sıra ortalaması 101,17, 2. sınıf öğrencilerinin sıra ortalaması ise 107,34'tür. Mann-Whitney U testi sonucunda $U=5002,5$; $z=-0,743$;

$p=,458 > ,05$ bulunmuştur. Bu sonuç, öğrencilerin akademik ortamdan doyum düzeylerinin sınıf düzeyine göre anlamlı biçimde farklılaşmadığını göstermektedir.

Kişisel Doyum (KD) alt boyutunda 1. sınıf öğrencilerinin sıra ortalaması 91,69, 2. sınıf öğrencilerinin sıra ortalaması ise 118,52'dir. Mann-Whitney U testi sonucunda $U=3941,0$; $z=-3,246$; $p=,001 < ,05$ elde edilmiştir. Bu bulgu, 2. sınıf öğrencilerinin kişisel doyum düzeylerinin 1. sınıf öğrencilerine göre anlamlı düzeyde daha yüksek olduğunu ortaya koymaktadır.

AKYDÖ toplam puanında 1. sınıf öğrencilerinin sıra ortalaması 95,99, 2. sınıf öğrencilerinin sıra ortalaması ise 113,44'tür. Mann-Whitney U testi sonucunda $U=4423,0$; $z=-2,093$; $p=,019 < ,05$ bulunmuştur. Bu bulgu, 2. sınıf öğrencilerinin genel akademik yaşam doyumlarının 1. sınıf öğrencilerine göre anlamlı düzeyde daha yüksek olduğunu göstermektedir.

Tablo 15. Çalışma Durumu Değişkeni ile AKYDÖ Karşılaştırması

Ölçek	Çalışma Durumu	n	Sıra Ort.	U	z	p
AOD	Çalışıyorum (Yarı zamanlı)	26	104,71	2334,5	-,065	,948
	Çalışmıyorum	181	103,90			
KD	Çalışıyorum (Yarı zamanlı)	26	86,73	1904,0	-1,589	,112
	Çalışmıyorum	181	106,48			
Ölçek	Çalışıyorum (Yarı zamanlı)	26	95,92	2143,0	-,737	,461
	Çalışmıyorum	181	105,16			

$p > 0,05$ $z =$ Mann Whitney U Testi

Yukarıdaki tabloda çalışma durumu değişkeni ile akademik doyum arasındaki karşılaştırmaya yer verilmiştir. Araştırmada öğrencilerin yarı zamanlı çalışma durumlarına göre Akademik Yaşam Doyumu Ölçeği (AKYDÖ) alt boyutları ve toplam puanları incelenmiştir. Akademik Ortamdan Doyum (AOD) alt boyutunda yarı zamanlı çalışan öğrencilerin sıra ortalaması 104,71, çalışmayan öğrencilerin sıra ortalaması ise 103,90'dır. Mann-Whitney U testi sonucunda $U=2334,5$; $z=-0,065$; $p=,948 > ,05$ bulunmuştur. Bu bulgu, öğrencilerin akademik ortamdan doyum düzeylerinin çalışma durumuna göre anlamlı biçimde farklılaşmadığını göstermektedir.

Kişisel Doyum (KD) alt boyutunda ise yarı zamanlı çalışan öğrencilerin sıra ortalaması 86,73, çalışmayan öğrencilerin sıra ortalaması ise 106,48'dir. Mann-Whitney U testi sonucunda $U=1904,0$; $z=-1,589$; $p=,112 > ,05$ elde edilmiştir. Bu bulgu, çalışmayan öğrencilerin kişisel doyum düzeylerinin sıra ortalamalarının daha yüksek olmasına rağmen, farkın istatistiksel olarak anlamlı olmadığını ortaya koymaktadır.

AKYDÖ toplam puanında yarı zamanlı çalışan öğrencilerin sıra ortalaması 95,92, çalışmayan öğrencilerin

sıra ortalaması ise 105,16'dır. Mann-Whitney U testi sonucunda $U=2143,0$; $z=-0,737$; $p=,461 > ,05$ bulunmuştur. Bu bulgu, öğrencilerin genel akademik yaşam doyumlarının da çalışma durumuna göre anlamlı biçimde farklılaşmadığını göstermektedir. Ayrıca Seben İlçesi kasaba ölçeğinde bir birim olduğundan öğrencilerin yarı zamanlı çalışabilecek ve kendilerine uygun olacak çalışma ortamları oldukça sınırlıdır. Dolayısıyla yarı zamanlı çalışan öğrenci popülasyonu da oldukça düşüktür.

Tablo 16. Bölüm Değişkeni ile AKYDÖ Karşılaştırılması

Ölçek	Bölüm	N	Sıra Ortalama	Sd/ kw x^2	p	Anlamlı Fark
AOD	A	69	92,00	2/14,183*	,001**	C>A
	B	48	88,03			C>B
	C	90	121,72			
Levene Statistic= (Levene= 0,841 ; p=0,433; p>0,05) PostHoc (LSD)						
KD	A	69	87,06	2/11,861*	,003**	C>A
	B	48	99,73			
	C	90	119,27			
Levene Statistic= (Levene= 1,104 ; p=0,333; p>0,05) PostHoc (LSD)						
Ölçek Top.	A	69	86,61	2/16,473*	,000**	C>A
	B	48	93,35			C>B
	C	90	123,01			
Levene Statistic= (Levene= 0,631 ; p=0,533; p>0,05) PostHoc (LSD)						
A= Sosyal Hizmetler, B= İş Sağlığı ve Güvenliği, C=Sosyal Güvenlik						

* Kruskal Wallis H Testi, ** p<0,05

Yukarıdaki tabloda araştırmaya katılan öğrencilerin öğrenim gördükleri bölüm değişkenine göre Akademik Yaşam Doyumu Ölçeği (AKYDÖ) ve alt boyutları

incelenmiştir. Akademik Ortamdan Doyum (AOD) alt boyutunda Sosyal Hizmetler bölümünde öğrenim gören öğrencilerin sıra ortalaması 92,00; İş Sağlığı ve Güvenliği bölümünde 88,03; Sosyal Güvenlik bölümünde ise 121,72'dir. Kruskal-Wallis H testi sonucunda $\chi^2=14,183$; $sd=2$; $p=,001 < ,05$ bulunmuştur. Levene testi varyansların homojen dağıldığını göstermiştir (Levene=0,841; $p=0,433$; $p>0,05$). Post-hoc LSD testi sonucunda farkın Sosyal Güvenlik öğrencilerinin Sosyal Hizmetler ($C>A$) ve İş Sağlığı ve Güvenliği ($C>B$) öğrencilerine göre daha yüksek akademik ortam doyumuna sahip olmasından kaynaklandığı bulunmuştur.

Kişisel Doyum (KD) alt boyutunda Sosyal Hizmetler öğrencilerinin sıra ortalaması 87,06; İş Sağlığı ve Güvenliği öğrencilerinin 99,73; Sosyal Güvenlik öğrencilerinin ise 119,27'dir. Kruskal-Wallis H testi sonucunda $\chi^2=11,861$; $sd=2$; $p=,003 < ,05$ bulunmuştur. Levene testi varyansların homojen dağıldığını göstermiştir (Levene=1,104; $p=0,333$; $p>0,05$). Post-hoc LSD testi sonucunda farkın Sosyal Güvenlik öğrencilerinin Sosyal Hizmetler öğrencilerine göre daha yüksek kişisel doyum düzeyine sahip olmasından kaynaklandığı yönündedir ($C>A$).

Son olarak AKYDÖ toplam puanında Sosyal Hizmetler öğrencilerinin sıra ortalaması 86,61; İş Sağlığı ve Güvenliği öğrencilerinin 93,35; Sosyal Güvenlik öğrencilerinin ise 123,01'dir. Kruskal-Wallis H testi sonucunda $\chi^2=16,473$; $sd=2$; $p=,000 < ,05$ bulunmuştur. Levene testi varyansların homojen dağıldığını göstermiştir (Levene=0,631; $p=0,533$; $p>0,05$). Post-hoc LSD testi sonucunda farkın Sosyal Güvenlik öğrencilerinin hem Sosyal Hizmetler (C>A) hem de İş Sağlığı ve Güvenliği (C>B) öğrencilerine göre daha yüksek akademik yaşam doyumuna sahip olmasından kaynaklandığı belirlenmiştir.

Tablo 17. İkamet Değişkeni ile AKYDÖ Karşılaştırılması

Ölçek	İkamet	N	Sıra Ortalama	Sd/ kw χ^2	P
AOD	Yurt	198	103,00	2/3,691	,153
	Evde Arkadaşlarla	5	153,60		
	Evde yalnız	4	91,50		
KD	Yurt	198	102,86	2/1,890	,389
	Evde Arkadaşlarla	5	137,20		
	Evde Yalnız	4	118,75		
Ölçek Toplamı	Yurt	198	102,91	2/3,212	,201
	Evde Arkadaşlarla	5	151,20		
	Evde yalnız	4	99,13		

Yukarıdaki tabloda araştırmaya katılan öğrencilerin ikamet ettikleri yere göre Akademik Yaşam Doyumu Ölçeği (AKYDÖ) ve alt boyutlarından aldıkları puanlar

karşılaştırılmıştır. Akademik Ortamdan Doyum (AOD) alt boyutunda yurttan kalan öğrencilerin sıra ortalaması 103,00; evde arkadaşlarıyla kalan öğrencilerin sıra ortalaması 153,60; evde yalnız kalan öğrencilerin sıra ortalaması ise 91,50'dir. Kruskal-Wallis H testi sonucunda $\chi^2=3,691$; $sd=2$; $p=,153 > ,05$ bulunmuştur. Bu sonuç, öğrencilerin akademik ortamdan doyum düzeylerinin ikamet durumuna göre anlamlı biçimde farklılaşmadığını göstermektedir.

Kişisel Doyum (KD) alt boyutunda yurttan kalan öğrencilerin sıra ortalaması 102,86; evde arkadaşlarıyla kalan öğrencilerin sıra ortalaması 137,20; evde yalnız kalan öğrencilerin sıra ortalaması ise 118,75'tir. Kruskal-Wallis H testi sonucunda $\chi^2=1,890$; $sd=2$; $p=,389 > ,05$ elde edilmiştir. Bu bulgu, kişisel doyum düzeylerinin ikamet durumuna göre anlamlı biçimde farklılaşmadığını ortaya koymaktadır.

AKYDÖ toplam puanında yurttan kalan öğrencilerin sıra ortalaması 102,91; evde arkadaşlarıyla kalan öğrencilerin sıra ortalaması 151,20; evde yalnız kalan öğrencilerin sıra ortalaması ise 99,13'tür. Kruskal-Wallis H testi sonucunda $\chi^2=3,212$; $sd=2$; $p=,201 > ,05$ bulunmuştur. Bu bulgu, öğrencilerin genel akademik yaşam

doyumlarının da ikamet durumuna göre anlamlı biçimde farklılaşmadığını göstermektedir.

Tablo 18. Maddi Durum Değişkeni ile AKYDÖ Karşılaştırılması

Ölçek	Gelir	N	Sıra Ortalama	Sd/ kwx ²	p	Anlamlı Fark
AOD	A	79	91,87	2/5,532*	,063	
	B	116	112,33			
	C	12	103,33			
KD	A	79	85,89	2/12,168*	,002**	B>A
	B	116	114,35			
	C	12	123,17			
Levene Statistic= (Levene= 8,025 ; p=0,000; p<0,05) PostHoc (Tamhanes'T2)						
Ölçek Top.	A	79	87,03	2/10,379*	,006**	B>A
	B	116	114,95			
	C	12	109,83			
Levene Statistic= (Levene= 5,603 ; p=0,004; p<0,05) PostHoc (Tamhanes'T2)						
A= Gelir gideri karşılamıyor, B= Gelir gidere denk, C=Gelir giderden fazla						

* Kruskal Wallis H Testi, ** p<0,05

Yukarıdaki tabloda öğrencilerin gelir durumlarına göre Akademik Yaşam Doyumu Ölçeği (AKYDÖ) ve alt boyutları puanları karşılaştırılmıştır.

Akademik Ortamdan Doyum (AOD) alt boyutunda gelir giderini karşılamayan öğrencilerin sıra ortalaması 91,87; gelir-gideri denk olan öğrencilerin sıra ortalaması 112,33; gelir giderden fazla olan öğrencilerin sıra ortalaması ise 103,33'tür. Kruskal-Wallis H testi sonucunda $\chi^2=5,532$;

sd=2; $p=,063 > ,05$ bulunmuştur. Bu sonuç, öğrencilerin akademik ortamdaki doyum düzeylerinin gelir durumuna göre anlamlı biçimde farklılaşmadığını göstermektedir.

Kişisel Doyum (KD) alt boyutunda gelir giderini karşılamayan öğrencilerin sıra ortalaması 85,89; gelir-gideri denk olan öğrencilerin sıra ortalaması 114,35; gelir giderden fazla olan öğrencilerin sıra ortalaması ise 123,17'dir. Kruskal-Wallis H testi sonucunda $\chi^2=12,168$; sd=2; $p=,002 < ,05$ bulunmuştur. Levene testi varyansların homojen olmadığını göstermiştir (Levene=8,025; $p=,000$; $p<,05$). Bu nedenle yapılan post-hoc analizde (Tamhane's T2) farkın, gelir-gideri denk olan öğrencilerin kişisel doyum düzeylerinin gelir giderini karşılamayan öğrencilere göre anlamlı düzeyde daha yüksek olmasından kaynaklandığı belirlenmiştir (B>A).

AKYDÖ toplam puanında gelir giderini karşılamayan öğrencilerin sıra ortalaması 87,03; gelir-gideri denk olan öğrencilerin sıra ortalaması 114,95; gelir giderden fazla olan öğrencilerin sıra ortalaması ise 109,83'tür. Kruskal-Wallis H testi sonucunda $\chi^2=10,379$; sd=2; $p=,006 < ,05$ bulunmuştur. (Levene=5,603; $p=,004$; $p<,05$). Post-hoc analiz (Tamhane's T2) sonucunda farkın, gelir-gideri denk olan öğrencilerin akademik yaşam

doyumlarının gelir giderini karşılamayan öğrencilere göre anlamlı düzeyde daha yüksek olmasından kaynaklandığı belirlenmiştir ($B > A$).

Tablo 19. Sosyal Medya Kullanım Süresi Değişkeni ile AKYDÖ Karşılaştırılması

Ölçek	Süre	N	Sıra Ortalama	Sd/ kwx ²	p	Anlamlı Fark
AOD	A	170	104,79	2/11,061*	,004**	C<A
	B	26	121,42			C<B
	C	11	50,64			
Levene Statistic= (Levene= 2,447 ; p=0,089; p>0,05) PostHoc (Tukey)						
KD	A	170	106,07	2/17,371*	,000**	C<A
	B	26	120,00			C<B
	C	11	34,18			
Levene Statistic= (Levene= 7,260 ; p=0,001; p<0,05) PostHoc (Tamhanes'T2)						
Ölçek Top.	A	170	104,96	2/18,551*	,000**	C<A
	B	26	126,92			C<B
	C	11	34,95			
Levene Statistic= (Levene= 1,402 ; p=0,248; p>0,05) PostHoc (Tukey)						
A= 0-6 saat, B= 7-13 saat, C=14 saat ve üzeri						

* Kruskal Wallis H Testi, ** p<0,05

Yukarıdaki tabloda araştırmaya katılan öğrencilerin günlük sosyal medya kullanım sürelerine göre Akademik Yaşam Doyumu Ölçeği (AKYDÖ) ve alt boyutlarının karşılaştırılması yapılmıştır.

Akademik Ortamdan Doyum (AOD) alt boyutunda 0-6 saat arası kullanım süresine sahip öğrencilerin sıra ortalaması 104,79; 7-13 saat arası kullanım süresine sahip öğrencilerin sıra ortalaması 121,42; 14 saat ve üzeri

kullanım süresine sahip öğrencilerin sıra ortalaması ise 50,64'tür. Kruskal-Wallis H testi sonucunda $\chi^2=11,061$; $sd=2$; $p=,004 < ,05$ bulunmuştur. Levene testi varyansların homojen olduğunu göstermiştir (Levene=2,447; $p=,089$; $p>0,05$). Post-hoc Tukey testi sonucunda farkın, 14 saat ve üzeri kullanım süresine sahip öğrencilerin hem 0-6 saat ($C<A$) hem de 7-13 saat ($C<B$) kullanım süresine sahip öğrencilere göre anlamlı düzeyde daha düşük akademik ortam doyumuna sahip olmasından kaynaklandığı belirlenmiştir.

Kişisel Doyum (KD) alt boyutunda 0-6 saat arası kullanım süresine sahip öğrencilerin sıra ortalaması 106,07; 7-13 saat arası kullanım süresine sahip öğrencilerin sıra ortalaması 120,00; 14 saat ve üzeri kullanım süresine sahip öğrencilerin sıra ortalaması ise 34,18'dir. Kruskal-Wallis H testi sonucunda $\chi^2=17,371$; $sd=2$; $p=,000 < ,05$ bulunmuştur. Levene testi varyansların homojen olmadığını göstermiştir (Levene=7,260; $p=,001$; $p<0,05$). Bu nedenle yapılan post-hoc analizde (Tamhane's T2) farkın, 14 saat ve üzeri kullanım süresine sahip öğrencilerin hem 0-6 saat ($C<A$) hem de 7-13 saat ($C<B$) kullanım süresine sahip öğrencilere göre anlamlı düzeyde daha düşük kişisel doyuma sahip olmasından kaynaklandığı belirlenmiştir.

AKYDÖ toplam puanında 0-6 saat arası kullanım süresine sahip öğrencilerin sıra ortalaması 104,96; 7-13 saat arası kullanım süresine sahip öğrencilerin sıra ortalaması 126,92; 14 saat ve üzeri kullanım süresine sahip öğrencilerin sıra ortalaması ise 34,95'tir. Kruskal-Wallis H testi sonucunda $\chi^2=18,551$; $sd=2$; $p=,000 < ,05$ bulunmuştur. Levene testi varyansların homojen olduğunu göstermiştir (Levene=1,402; $p=,248$; $p>0,05$). Post-hoc Tukey testi sonucunda farkın, 14 saat ve üzeri kullanım süresine sahip öğrencilerin hem 0-6 saat ($C<A$) hem de 7-13 saat ($C<B$) kullanım süresine sahip öğrencilere göre anlamlı düzeyde daha düşük akademik yaşam doyumuna sahip olmasından kaynaklandığı belirlenmiştir.

Tablo 20. Yaş ile AKYD Arasındaki İlişki

	Korelasyon	AOD	KD	AKYD Toplam
Yaş	r	-,016	,076	,013
	p	,816	,276	,853
	N	207	207	207

Yukarıdaki tabloda ise sürekli değişken olarak belirlediğimiz yaş değişkeni ile akademik yaşam doyum ve alt boyutları arasındaki ilişkiyi tespit etmek maksadıyla gerçekleştirilen korelasyon analizi sonucu gösterilmektedir.

Araştırmaya katılan öğrencilerin yaşları 18 ile 25 arasında değişmekte olup, yaş ortalaması 19,79'dur. Bu

dağılım, örneklemin büyük ölçüde genç yetişkinlik döneminde yer aldığını göstermektedir. Yapılan korelasyon analizinde yaş değişkeni ile akademik yaşam doyumu alt boyutları (AOD ve KD) ve ölçek toplamındaki ilişkiler incelenmiştir. Bulgulara göre AOD boyutunda yaş ile $r=-,016$ bulunmuştur; ancak $p=,816 > ,05$ olduğundan bu ilişki istatistiksel olarak anlamlı değildir. Aynı şekilde KD boyutunda da $r=,076$ ve $p>,05$ bulunmuş ve ilişki istatistiksel olarak anlamlı değildir. Ölçek toplamında da $r=,013$ ve $p>,05$ bulunmuş ve ilişki istatistiksel olarak anlamlı değildir.

4.4. Akademik Yaşam Doyumu ve Çok Boyutlu Algılanan Sosyal Destek Arasındaki İlişkiye Yönelik Bulgular

Bu başlık altında “Üniversite düzeyinde eğitim alan öğrencilerin algıladıkları sosyal destek düzeylerinin akademik yaşam doyumu düzeyleri üzerinde etkisi bulunmakta mıdır?” sorusuna cevap aranmış ve bu bağlamda akademik yaşam doyumu bağımlı değişken; algılanan sosyal destek ise bağımsız değişken olarak belirlenmiştir. İki değişken arasında Spearman korelasyon analizi gerçekleştirilmiş ve korelasyon bulunmuştur. Akabinde ise iki değişken arasında basit doğrusal

regresyon analizi yapılmış ve iki değişken arasındaki ilişkinin yordama gücü tespit edilmiştir.

Aşağıdaki tabloda Araştırmada Çok Boyutlu Algılanan Sosyal Destek Ölçeği (ASDÖ) ve alt boyutları ile Akademik Yaşam Doyumu Ölçeği (AKYDÖ) ve alt boyutları arasındaki ilişkiler Spearman's rho korelasyon katsayısı ile incelenmiştir. Analiz neticesinde

1. ÇBASD ve alt boyutları arasındaki ilişki;

Aile desteği ile Özel Biri desteği arasında yüksek düzeyde pozitif ve anlamlı bir ilişki vardır ($r=,839$; $p<,01$). Aile desteği ile Arkadaş desteği arasında da güçlü pozitif bir ilişki bulunmuştur ($r=,721$; $p<,01$). Alt boyutların tümü toplam sosyal destek puanı ile yüksek düzeyde pozitif ilişki göstermektedir (Aile $r=,918$; Özel Biri $r=,924$; Arkadaş $r=,906$; $p<,01$). Bu sonuç, sosyal destek algısının bütüncül bir yapı sergilediğini, alt boyutların birbirini güçlü biçimde tamamladığını göstermektedir.

2. ÇBASDÖ ile AKYDÖ arasındaki ilişki;

Aile desteği ile akademik doyum arasında düşük düzeyde ancak anlamlı ilişkiler bulunmuştur: Aile desteği ile Kişisel Doyum ($r=,380$; $p<,01$) ve AKYDÖ toplam puanı ($r=,245$; $p<,01$). Ancak Aile desteği ile Akademik Ortamdan Doyum arasında anlamlı bir ilişki bulunmamıştır ($r=,095$;

$p=,171$). Özel Biri desteği de benzer şekilde Kişisel Doyum ($r=,385$; $p<,01$) ve AKYDÖ toplam puanı ($r=,239$; $p<,01$) ile anlamlı pozitif ilişki göstermektedir. Akademik Ortamdan Doyum ile ilişkisi ise anlamsızdır ($r=,074$; $p=,291$).

Arkadaş desteği ile Kişisel Doyum arasında düşük düzeyde pozitif ilişki vardır ($r=,247$; $p<,01$). AKYDÖ toplam puanı ile de zayıf ama anlamlı bir ilişki bulunmuştur ($r=,139$; $p<,05$). Akademik Ortamdan Doyum ile anlamlı ilişki gözlenmemiştir ($r=,035$; $p=,612$). Son olarak ÇBASDÖ ile Kişisel Doyum arasında düşük düzeyde pozitif ilişki vardır ($r=,362$; $p<,01$). ÇBASDÖ ile AKYDÖ arasında ise düşük düzeyde pozitif ilişki bulunmuştur ($r=,224$; $p<,01$). Yani algılanan sosyal destek arttıkça akademik yaşam doyumu da artmaktadır.

Bu bulgular, sosyal destek algısının özellikle kişisel doyum boyutuyla daha güçlü ilişkili olduğunu, akademik ortamdan doyumla ise anlamlı bir ilişki kurmadığını göstermektedir. Fakat ölçek bütününde algılanan sosyal destek ile akademik yaşam doyumu pozitif korelasyon göstermektedir.

Tablo 21. ÇBASDÖ ile AKYDÖ Arasındaki İlişki

	ÇBASDÖ_	ÇBASDÖ_Öze	ÇBASD_Ark	ÇBASD_To	AKYDÖ_A	AKYDÖ_	AKYDÖ_Topl
	Aile	İBiri	adaş	plm.	OD	KD	am.
ÇBASDÖ	r 1,000						
Aile	p .						
	n 207						
ÇBASDÖ	r ,839**	1,000					
ÖzelBiri	p ,000	.					
	n 207	207					
ÇBASDÖ	r ,721**	,762**	1,000				
Arkadaş	p ,000	,000	.				
	n 207	207	207				
ÇBASDÖ	r ,918**	,924**	,906**	1,000			
TOPLAM	p ,000	,000	,000	.			
	n 207	207	207	207			
AKYDÖ	r ,095	,074	,035	,074	1,000		
AOD	p ,171	,291	,612	,287	.		
	n 207	207	207	207	207		
AKYDÖ	r ,380**	,385**	,247**	,362**	,470**	1,000	
KD	p ,000	,000	,000	,000	,000	.	
	n 207	207	207	207	207	207	
AKYDÖ_TOPL	r ,245**	,239**	,139*	,224**	,899**	,788**	1,000
AM	p ,000	,001	,046	,001	,000	,000	.
	n 207	207	207	207	207	207	207

*p<0,05; **p<0,01

3. AKYDÖ alt boyutları arasındaki ilişki;

Akademik Ortamdan Doyum ile Kişisel Doyum arasında orta düzeyde pozitif ve anlamlı bir ilişki vardır ($r=,470$; $p<,01$). Akademik Ortamdan Doyum ile AKYDÖ toplam puanı arasında çok güçlü bir ilişki bulunmuştur ($r=,899$; $p<,01$). Kişisel Doyum ile AKYDÖ toplam puanı arasında da yüksek düzeyde pozitif ilişki vardır ($r=,788$; $p<,01$). Bu sonuç, ölçeğin alt boyutlarının toplam puanı güçlü biçimde yordadığını ve ölçeğin yapısal bütünlüğünü desteklediğini göstermektedir.

Tablo 22. ÇBASDÖ ile AKYDÖ Arasındaki İlişkiye Yönelik Basit Doğrusal Regresyon

Bağımsız Değişken	β	t	p	R ²	F	p	Durbin-Watson
Sabit	17,784	9,373	,000*	,104	23,778	,000*	1,679
ÇBASD	,149	4,876	,000*				
Bağımlı Değişken: AKYDÖ_Toplam							

* $p<,01$

Yukarıdaki tabloda algılanan çok boyutlu sosyal destek ile akademik yaşam doyumu arasındaki ilişkiyi ortaya koyan basit doğrusal regresyon analizi sonucu gösterilmektedir. Analizde “Enter” metodu kullanılmıştır. Bağımsız değişken olarak ele alınan ÇBASDÖ (Algılanan Sosyal Destek Toplam Puanı) ile bağımlı değişken olan AKYDÖ (Akademik Yaşam Doyumu Toplam Puanı)

arasında pozitif yönlü bir ilişki bulunmuştur ($R=,322$). Elde edilen $R^2=,104$ değeri ise sosyal destek toplam puanının akademik yaşam doyumu toplam puanındaki varyansın yaklaşık %10,4'ünü açıkladığını göstermektedir. Düzeltilmiş R^2 değeri de benzer düzeydedir (Adjusted $R^2=,100$), bu da modelin açıklayıcılığının istikrarlı olduğunu ortaya koymaktadır. Ayrıca Durbin-Watson katsayısı 1,679 olup, artıkların bağımsızlığı açısından kabul edilebilir sınırlar içinde yer almaktadır.

β_0 parametresinin değeri (sabit) 17,784 ve β_1 parametresinin değeri de 0,149'dur. Dolayısıyla regresyon denklemi {Akademik Yaşam Doyumu = 17,784+0,149*ÇBASD) denklemi elde edilir. Yani çok boyutlu algılanan sosyal desteğin akademik yaşam doyumu üzerindeki rolü 0,149 olarak hesaplanmıştır. Basit doğrusal regresyon analizine göre akademik yaşam doyumunun çok boyutlu algılanan sosyal destek ile açıklanabilecek kısmı $R^2=,104$ yani %10,2 hesaplanmıştır. Bu değer anlamı akademik yaşam doyumunun %10,2'sini açıklayabileceğimiz kısımdan 1 birim çok boyutlu algılanan sosyal destek düzeyindeki artışın akademik yaşam doyumunu (0,149) birim artıracığı şeklinde ifade edilebilir.

Tablo 23. ÇBASDÖ Aile Alt Boyutu ile AKYDÖ Arasındaki İlişkiye Yönelik Basit Doğrusal Regresyon

Bağımsız Değişken	β	t	p	R ²	F	p	Durbin-Watson
Sabit	17,432	9,400	,000*				
ÇBASD Aile	,469	5,187	,000*	,116	26,909	,000*	1,682
Bağımlı Değişken: AKYDÖ_Toplam							

*p<0,01

Yukarıdaki tabloda ise algılanan sosyal desteğin aile boyutunun akademik yaşam doyumu üzerindeki rolünü belirlemek amacıyla gerçekleştirilen basit doğrusal regresyon analizi sonucu gösterilmektedir. Analizde “Enter” metodu kullanılmıştır. Bağımsız değişken olarak ele alınan ÇBASDÖ_Aile (Algılanan Sosyal Destek Aile Alt Boyutu Toplam Puanı) ile bağımlı değişken olan AKYDÖ (Akademik Yaşam Doyumu Toplam Puanı) arasında pozitif yönlü bir ilişki bulunmuştur ($R=,341$). Elde edilen $R^2=,116$ ve düzeltilmiş R^2 değeri de benzer düzeydedir (Adjusted $R^2=,112$). Bu da modelin açıklayıcılığını ortaya koymaktadır. Ayrıca Durbin-Watson katsayısı 1,682 olup, kabul edilebilir sınırlar içinde yer almaktadır (Karagöz, 2019).

β_0 parametresinin değeri (sabit) 17,432 ve β_1 parametresinin değeri de ,469’dur. Dolayısıyla regresyon denklemi {akademik yaşam doyumu= 17,432+,469*aileden

kaynaklı sosyal destek) denklemi elde edilir. Yani aileden kaynaklanan sosyal desteğin akademik yaşam doyumu üzerindeki rolü ,496 olarak hesaplanmıştır. Basit doğrusal regresyon analizine göre akademik yaşam doyumunun çok boyutlu algılanan sosyal desteğin aile alt boyutu ile açıklanabilecek kısmı $R^2=,116$ yani %11,6 hesaplanmıştır. Bu değer anlamı akademik yaşam doyumunun %11,6'sını açıklayabileceğimiz kısmından 1 birim aileden sağlanan sosyal destek düzeyindeki artışın akademik yaşam doyumunu (,469) birim artıracığı şeklinde ifade edilebilir.

Tablo 24. ÇBASDÖ Özel Biri Alt Boyutu ile AKYDÖ Arasındaki İlişkiye Yönelik Basit Doğrusal Regresyon

Bağımsız Değişken	β	t	p	R^2	F	p	Durbin-Watson
Sabit	16,644	7,703	,000*				
ÇBASDÖ Özel Biri	,475	4,797	,000*	,101	23,008	,000*	1,661
Bağımlı Değişken: AKYDÖ_Toplam							

*p<0,01

Yukarıdaki tabloda ise algılanan sosyal desteğin özel biri boyutunun akademik yaşam doyumu üzerindeki rolünü belirlemek amacıyla gerçekleştirilen basit doğrusal regresyon analizi sonucu gösterilmektedir. Analizde “Enter” metodu kullanılmıştır. Bağımsız değişken olarak ele alınan ÇBASDÖ_Özel Biri (Algılanan Sosyal Destek

Özel Biri Alt Boyutu Toplam Puanı) ile bağımlı değişken olan AKYDÖ (Akademik Yaşam Doyumu Toplam Puanı) arasında pozitif yönlü bir ilişki bulunmuştur ($R=,318$). Elde edilen $R^2=,101$ ve düzeltilmiş R^2 değeri de benzer düzeydedir (Adjusted $R^2=,097$). Bu da modelin açıklayıcılığının istikrarlı olduğunu ortaya koymaktadır. Ayrıca Durbin-Watson katsayısı 1,661 olup, artıkların bağımsızlığı açısından kabul edilebilir sınırlar içinde yer almaktadır.

β_0 parametresinin değeri (sabit) 16,644 ve β_1 parametresinin değeri de ,475'tir. Dolayısıyla regresyon denklemi {akademik yaşam doyumu= 16,644+,475* özel birinden kaynaklı sosyal destek) denklemi elde edilir. Yani özel birinden kaynaklanan sosyal desteğin akademik yaşam doyumu üzerindeki rolü ,475 olarak hesaplanmıştır. Basit doğrusal regresyon analizine göre akademik yaşam doyumunun çok boyutlu algılanan sosyal desteğin özel biri alt boyutu ile açıklanabilecek kısmı $R^2=,101$ yani %10,1 hesaplanmıştır. Bu değer anlamı akademik yaşam doyumunun %10,1'ini açıklayabileceğimiz kısımdan 1 birim özel birinden sağlanan sosyal destek düzeyindeki artışın akademik yaşam doyumunu (,475) birim artıracığı şeklinde ifade edilebilir.

Tablo 25. ÇBASDÖ Arkadaş Alt Boyutu ile AKYDÖ Arasındaki İlişkiye Yönelik Basit Doğrusal Regresyon

Bağımsız Değişken	β	t	p	R ²	F	p	Durbin-Watson
Sabit	21,470	14,678	,000*				
ÇBASD Özel Biri	,279	3,814	,000*	,066	14,547	,000*	1,701
Bağımlı Değişken: AKYDÖ_Toplam							

*p<0,01

Yukarıdaki tabloda ise algılanan sosyal desteğin arkadaş boyutunun akademik yaşam doyumu üzerindeki rolünü belirlemek amacıyla gerçekleştirilen basit doğrusal regresyon analizi sonucu gösterilmektedir. Analizde “Enter” metodu kullanılmıştır. Bağımsız değişken olarak ele alınan ÇBASDÖ_Arkadaş (Algılanan Sosyal Destek Arkadaş Alt Boyutu Toplam Puanı) ile bağımlı değişken olan AKYDÖ (Akademik Yaşam Doyumu Toplam Puanı) arasında pozitif yönlü bir ilişki bulunmuştur ($R=,257$). Elde edilen $R^2=,066$ ve düzeltilmiş R^2 değeri de benzer düzeydedir (Adjusted $R^2=,062$). Bu da modelin açıklayıcılığının istikrarlı olduğunu ortaya koymaktadır. Ayrıca Durbin-Watson katsayısı 1,701 olup, artıkların bağımsızlığı açısından kabul edilebilir sınırlar içinde yer almaktadır.

β_0 parametresinin değeri (sabit) 21,470 ve β_1 parametresinin değeri de ,279’dur. Dolayısıyla regresyon

denklemini {akademik yaşam doyumu= 21,470+,279* arkadaşan kaynaklı sosyal destek} denklemini elde edilir. Yani arkadaşan kaynaklanan sosyal desteğin akademik yaşam doyumu üzerindeki rolü ,279 olarak hesaplanmıştır. Basit doğrusal regresyon analizine göre akademik yaşam doyumunun çok boyutlu algılanan sosyal desteğin arkadaş alt boyutu ile açıklanabilecek kısmı $R^2=,066$ yani %6,6 hesaplanmıştır. Bu değerin anlamı akademik yaşam doyumunun %6,6'sını açıklayabileceğimiz kısmından 1 birim arkadaşan sağlanan sosyal destek düzeyindeki artışın akademik yaşam doyumunu (,279) birim artıracak şekilde ifade edilebilir.

5. SONUÇ VE DEĞERLENDİRME

Üniversite öğrencilerinin algıladıkları sosyal destek ile akademik yaşam doyumu üzerine etkisini konu alan araştırmamızda üniversite öğrencilerinin algıladıkları sosyal desteğin seviyesinin ne olduğu, akademik yaşam doyumlarının ne düzeyde olduğu ölçülmüş ve algılanan sosyal destek bağımsız değişken olarak belirlenerek akademik doyum üzerindeki etkisi anlaşılmaya çalışılmıştır. Araştırma örneklemimiz yaklaşık 1500 merkez ilçe nüfusuna sahip olan Seben ilçesinde yerleşkesi bulunan

Seben İzzet Baysal Meslek Yüksekokulu'nda öğrenim gören ön lisans öğrencilerinden oluşmaktadır. Bu konunun ele alınmasında temel problem bu denli küçük ilçelerde üniversite öğrencilerinin sosyal destek düzeylerinin ve akademik yaşam doyumlarının ne olabileceğine ilişkin bilimsel veriler ortaya koymaktır. Bu bağlamda araştırmanın problemine ve amacına yönelik kişisel bilgi formu, Çok Boyutlu Algılanan Sosyal Destek (ÇBASD) ve Akademik Yaşam Doyumu Ölçeği (AKYD) kullanılmıştır.

Araştırmaya 207 ön lisans öğrencisi katılmıştır. Araştırmada kullanılan ölçeklerin güvenirliğine bakılmış ve güvenilir olduğu bulunmuştur.

Araştırma hipotezlerimizin test edilmesinden önce hangi testleri kullanacağımıza karar vermek için Kolmogorov-Smirnov testi gerçekleştirilmiş ve normal dağılım varsayımını karşılamadığı gerekçesiyle ileri istatistik analizlerinde nanparametrik testler kullanılmıştır. Bu testler ise Mann-Whitney U testi, Kruskal Wallis H testi ile Spearman Korelasyon ve regresyon analiz testleridir.

Ankete katılan öğrencilerin ölçeklerden ve alt boyutlarından aldıkları puanlar hesaplanmış ve elde edilen sonuçlara göre hem akademik yaşam doyumu hem de algılanan sosyal destek puanları orta düzeyde

bulunmuştur. Yani katılımcıların her iki değişkende de ortalama düzeye sahip oldukları sonucuna ulaşılmıştır.

Araştırmada ileri sürdüğümüz hipotezlerin test edilmesinde ilk önce çok boyutlu algılanan sosyal destek düzeyi ile demografik değişkenler karşılaştırılmış ve şu sonuçlara ulaşılmıştır:

Ankete katılan öğrencilerin cinsiyet değişkenlerine göre algılanan sosyal desteğin aile, özel biri, arkadaş alt boyutlarında ve ölçek toplamında anlamlı fark bulunmamıştır. Fakat özel biri alt boyutu hariç diğer alt boyutlarda ve ölçek toplamında kadınların sıra ortalama değerleri daha yüksek çıkmıştır. İstatistiksel olarak anlamlı fark oluşturmada da kadınların erkeklerden daha fazla sosyal destek algısına sahip olduklarını söyleyebiliriz. Dolayısıyla “H-1: Öğrencilerin cinsiyetleri ile algıladıkları sosyal destek düzeyleri arasında anlamlı farklılık vardır.” hipotezi doğrulanmamıştır.

Katılımcıların yaşları ile algıladıkları sosyal destek arasındaki ilişkinin tespiti için yapılan Speraman Korelasyon analizi neticesinde gerek alt boyutlar gereke de ölçek toplamında anlamlı ilişki bulunmamıştır. Dolayısıyla “H-3: Öğrencilerin yaşları ile algıladıkları sosyal destek

düzeyleri arasında anlamlı farklılık vardır.” Hipotezi doğrulanmamıştır.

Araştırmada sınıf değişkenine göre algılanan sosyal destek arasında anlamlı fark bulunmuştur. Fakat özel biri alt boyutunda anlamlı fark bulunmamıştır. Ölçeğin tüm alt boyutlarında ve toplam boyutunda 2. Sınıfta öğrenim gören üniversite öğrencilerinin algıladıkları sosyal destek aile, arkadaş ve ölçek toplamında istatistiksel olarak daha yüksek anlamlı fark oluşturmaktadır. Özel biri alt boyutunda da 2. Sınıfların algıladıkları sosyal destek 1. Sınıflara göre yüksektir fakat fark istatistiksel anlamlılığı karşılamamaktadır. Sınıf düzeyi sosyal destek algısında belirleyici bir değişken olarak öne çıkmıştır. 2. sınıf öğrencileri, hem aile hem arkadaş hem de genel destek düzeyinde daha yüksek sosyal destek algısına sahip olduklarını söyleyebiliriz. Bu fark, öğrencilerin zamanla sosyal çevrelerine daha fazla uyum sağladıkları ve samimi arkadaşlık ilişkileri geliştirdiklerini ya da üniversite yaşamına daha ziyade entegre olduklarını göstermektedir. Bu sonuçla, “H-5: Öğrencilerin öğrenim görülen sınıf düzeyi ile algıladıkları sosyal destek düzeyleri arasında anlamlı farklılık vardır.” Hipotezi özel biri alt boyutu dışında doğrulanmıştır.

Üniversite öğrencilerinin okul süreçlerinde okul dışı zamanlarında yarı zamanlı çalışmalarının algıladıkları sosyal desteği artıracakı düşünölmüş ve bu yönde analiz gerçekleştirilmiştir. Yapılan analiz neticesinde çalışma durumu ile algılanan sosyal destek arasında hem alt boyutlarda hem de ölçek tamamında anlamlı fark bulunmamıştır. Bu sonuç, sosyal destek algısının yalnızca istihdam durumuna bağılı olarak değışmediğini, bireyin sosyal çevresiyle kurduğı ilişkilerin daha belirleyici olabileceğı yönünde değerlendirilebilir. Dolayısıyla “ H-10: Öğrencilerin çalışma durumu ile algıladıkları sosyal destek düzeyleri arasında anlamlı farklılık vardır.” hipotezi doğrulamamıştır.

Öğrencilerin öğrenim gördükleri bölümlere göre algılanan sosyal destek düzeylerinin anlamlı farklılaştığı tahmin edildiğinden bu yönde bir hipotez kurulmuş ve analiz gerçekleştirilmiştir. Analiz neticesinde bölüm değışkenine göre algılanan sosyal destek istatistiksel olarak anlamlı farklılaşmamıştır. Her ne kadar anlamlı fark bulunmasa da sosyal hizmet öğrencilerinin sosyal destek düzeyleri sırasıyla sosyal güvenlik öğrencilerinden ve iş sağlığı ve güvenliği bölümü öğrencilerinden yüksek bulunmuştur. Bu sonuçla, sosyal destek algısının bölümden ziyade bireysel ve çevresel faktörlerle daha

yakından ilişkili olabileceğini düşünebiliriz. Sonuç olarak “H-8: Öğrencilerin öğrenim gördükleri bölümleri ile algıladıkları sosyal destek düzeyleri arasında anlamlı farklılık vardır.” Hipotezi doğrulanmamıştır.

Katılımcıların öğrencilik süreçlerinde nerede ikamet ettikleri değişkenine göre algıladıkları sosyal destek arasındaki karşılaştırmada gerek alt boyutlarda gerekse de ölçek toplamında anlamlı fark bulunmamıştır. Sıra ortalamaları bazı gruplarda daha yüksek görünse de, özellikle küçük örneklem büyüklükleri (örneğin evde yalnız kalan 4 öğrenci) bu farklılıkların istatistiksel olarak güvenilirliğini azaltmaktadır. Bu sonuç, sosyal destek algısının ikamet edilen yerden çok bireysel ilişkiler, sosyal çevre ve kişisel deneyimlerle ilişkili olabileceğini düşündürmektedir. Böylece “H-12: Öğrencilerin ikamet ettikleri yer ile algıladıkları sosyal destek düzeyleri arasında anlamlı farklılık vardır.” hipotezi doğrulanmamıştır.

Öğrencilerin algıladıkları sosyal destek ile gelir durumları arasında hem alt boyutlarda hem de ölçek toplamında anlamlı fark bulunmuştur. Bu sonuç gelir düzeyi yüksek olduğunu bildiren öğrencilerin sosyal destek algı puanlarının da yüksek olduğu yönünde pozitif

ayrışmaktadır. Gelir düzeylerini düşük tanımlayanların algıladıkları sosyal destek puanları da düşük bulunmuştur. Elde edilen bu sonuç, maddi durumun sosyal destek algısında belirleyici bir değişken olarak öne çıktığını üniversite öğrencileri örnekleminde göstermiştir. Gelir gideri karşılamayan öğrenciler, hem aile hem özel biri hem de arkadaş desteğini daha düşük algılamakta; buna karşılık gelir düzeyi daha iyi olan öğrenciler daha yüksek sosyal destek algısına sahiptir. Bu tablo, ekonomik koşulların bireylerin sosyal ilişkilerini algılama biçimlerini ve destek mekanizmalarına erişmelerini önemli ölçüde etkileyebileceğini göstermektedir. Dolayısıyla “H-14: Öğrencilerin maddi durumları ile algıladıkları sosyal destek düzeyleri arasında anlamlı farklılık vardır.” hipotezi doğrulanmıştır.

Sosyal medya günümüzde ilkokul çağından itibaren hemen hemen her yaş grubunda kullanımı yaygındır. Sosyal medya kullanımı ile algılanan sosyal destek arasında karşılaştırma yapıldığında istatistiksel olarak anlamlı fark bulunmamıştır. Dolayısıyla “H-16: Öğrencilerin sosyal medyada geçirdikleri süre ile algıladıkları sosyal destek düzeyleri arasında anlamlı farklılık vardır.” Hipotezi doğrulanmamıştır.

Araştırmamızda temel bağımlı değişkenimizi oluşturan akademik yaşam doyumu ve alt boyutları ile demografik değişkenlere göre nasıl farklılaştığını ortaya koymak ve ilgili hipotezlerimizi test etmek amacıyla gerçekleştirdiğimiz analiz sonuçlarına bakıldığında şu sonuçlara ulaşılmıştır:

Katılımcıların cinsiyet değişkenlerine göre akademik yaşam doyumu hem alt boyutlarda hem de ölçek toplamında anlamlı farklılık bulunmuştur. Söz konusu değişkenlerin karşılaştırılmasında ulaşılan sonuç, erkek öğrencilerin hem akademik ortamdan hem de kişisel doyum açısından kadın öğrencilere göre daha yüksek akademik doyum algısına sahip olduklarını ortaya koymaktadır. Dolayısıyla “H-2: Öğrencilerin cinsiyetleri ile akademik yaşam doyumları arasında anlamlı farklılık vardır.” Hipotezi doğrulanmıştır. Bu durum, cinsiyet değişkeninin akademik yaşam doyumu üzerinde anlamlı bir değişken olduğunu göstermektedir. Analiz neticesinde ulaşılan sonuç, toplumsal cinsiyet rolleri, akademik beklentiler ve üniversite ortamındaki deneyimlerin farklılaşmasıyla açıklanabilir. Ayrıca, kadın öğrencilerin akademik yaşam doyumunu etkileyen faktörlerin daha karmaşık ve çok boyutlu olabileceği, bu nedenle ileride yapılacak çalışmalarda daha geniş örneklemelerde ve(ya)

sosyo-ekonomik çevresi daha elverişli olan üniversitelerde nitel ve nicel verilerle desteklenmesinin faydalı olacağı değerlendirilmektedir.

Sınıf değişkeni ile akademik yaşam doyumu arasında ise kişisel doyum alt boyutu ile ölçek toplamında anlamlı farklılık bulunmuştur. Bu sonuç “ H-6: Öğrencilerin öğrenim görülen sınıf düzeyi ile akademik yaşam doyumları arasında anlamlı farklılık vardır.” hipotezi çoğunlukla doğrulanmıştır. Ayrıca bu sonuç, sınıf düzeyinin, öğrencilerin akademik yaşam doyumunu etkileyen bir değişken olarak öne çıktığını göstermektedir. Özellikle 2. sınıf öğrencilerinin hem kişisel doyum hem de genel akademik yaşam doyumunu açısından daha yüksek puanlara sahip olmaları, üniversiteye uyum sürecinin ilerleyen yıllarda daha olumlu algılandığını düşündürmektedir. Buna karşılık, akademik ortamdan doyum boyutunda sınıf düzeyine göre anlamlı bir farklılık gözlenmemiştir. Bu durum, öğrencilerin akademik çevreye ilişkin algılarının sınıf düzeyinden bağımsız olarak benzerlik gösterdiğini, ancak kişisel doyum ve genel doyum algılarında sınıf ilerledikçe artış yaşandığını ortaya koymaktadır.

Ankete katılan öğrencilerin yaşları ile akademik doyumları arasında anlamlı ilişkinin olup olmadığına yönelik yapılan spearman korelasyon analizi neticesinde gerek alt boyutlarda gerekse de ölçek toplamında anlamlı ilişki bulunmamıştır. Dolayısıyla “H-4: Öğrencilerin yaşları ile akademik yaşam doyumları arasında anlamlı ilişki vardır.” Hipotezi doğrulanmamıştır.

Öğrencilerin öğrenciyken aynı zamanda çalışma durumlarının akademik yaşam doyumunu üzerindeki etkisini tespit etmek için yapılan analiz neticesinde gerek alt boyutlarda gerekse de ölçek toplam boyutunda anlamlı farklılık bulunmamıştır. Bu sonuç “H-11: Öğrencilerin çalışma durumu ile akademik yaşam doyumları arasında anlamlı farklılık vardır.” Hipotezini doğrulamamıştır. Bu çalışmada elde edilen sonuç, yarı zamanlı çalışma durumunun öğrencilerin akademik yaşam doyumları üzerinde anlamlı bir etkiye sahip olmadığı yönündedir. Bu durum, akademik doyumun daha çok bireysel, sosyal ve kurumsal faktörlerle ilişkili olabileceğini, yarı zamanlı çalışmanın ise bu bağlamda belirleyici bir değişken olmadığını düşündürmektedir.

Katılımcıların bölüm değişkeni ile akademik doyumları arasındaki analizde ölçekte ve tüm boyutlarda

anlamalı fark bulunmuştur. Dolayısıyla “H-9: Öğrencilerin öğrenim gördükleri bölümleri ile akademik yaşam doyumları arasında anlamalı farklılık vardır.” Hipotezi doğrulanmıştır. Analiz sonuçları, Sosyal Güvenlik bölümünde öğrenim gören öğrencilerin hem akademik ortamdan doyum, hem kişisel doyum hem de genel akademik yaşam doyumunu açısından diğer bölümlerdeki öğrencilere kıyasla daha yüksek düzeyde doyum algısına sahip olduklarını göstermektedir. Bu durum, bölüm farklılıklarının öğrencilerin akademik yaşam doyumunu etkileyebileceğini, özellikle Sosyal Güvenlik öğrencilerinin akademik ortam ve kişisel doyum algılarının daha olumlu olduğunu ortaya koymaktadır.

Katılımcıların ikamet ettikleri birim değişkenine göre akademik yaşam doyumunu arasında ölçek toplamında ve alt boyutlarda anlamalı farklılık bulunmamıştır. Dolayısıyla “H-13: Öğrencilerin ikamet ettikleri yer ile akademik yaşam doyumları arasında anlamalı farklılık vardır.” Hipotezi doğrulanmamıştır. Evde arkadaşlarıyla kalan öğrencilerin sıra ortalamalarının daha yüksek olmasına rağmen, bu fark istatistiksel olarak anlamalı değildir. Çünkü homojen bir dağılımdan bahsedemeyiz. Bu durum, akademik yaşam doyumunun ikamet edilen

yerden ziyade bireysel, sosyal ve akademik deneyimlerle daha yakından ilişkili olabileceğini değerlendirebiliriz.

Maddi durum değişkenine göre akademik yaşam doyumu sosyal destek algısında olduğu gibi anlamlı farklılaşmıştır. Sadece AOD’da anlamlı fark bulunmamıştır. Kişisel doyum ve ölçek toplamında anlamlı fark bulunmuştur. Dolayısıyla “H-15: Öğrencilerin maddi durumları ile akademik yaşam doyumları arasında anlamlı farklılık vardır.” Hipotezi büyük oranda doğrulanmıştır. Bu sonuç, gelir düzeyinin öğrencilerin akademik yaşam doyumunu etkileyen bir değişken olduğunu bu örnekte göstermektedir. Özellikle gelir-gideri denk olan öğrencilerin hem kişisel doyum hem de genel akademik yaşam doyumu açısından daha yüksek puanlara sahip olmaları dikkat çekicidir. Gelir giderdeki denge durumu hayatlarının diğer boyutlarında da denge unsuru oluşturduğunu düşündürebilir. Buna karşılık, akademik ortamdan doyum boyutunda gelir durumuna göre anlamlı bir farklılık gözlenmemiştir. Bu durum, akademik çevreye ilişkin doyumun ekonomik koşullardan görece bağımsız olabileceğini, ancak kişisel doyum ve genel doyum algılarında ekonomik yeterliliğin belirleyici rol oynadığını söyleyebiliriz.

Sosyal medyada geçirilen süre değişkenine göre akademik yaşam doyumu karşılaştırıldığında alt boyutlarda ve ölçek genelinde anlamlı fark bulunmuştur. Dolayısıyla “H-17: Öğrencilerin sosyal medyada geçirdikleri süre ile akademik yaşam doyumları arasında anlamlı farklılık vardır.” Hipotezi doğrulanmıştır. Analiz neticesinde ulaşılan sonuçlar, günlük kullanım süresinin öğrencilerin akademik yaşam doyumunu etkileyen önemli bir değişken olduğunu göstermektedir. Özellikle 14 saat ve üzeri kullanım süresine sahip öğrencilerin hem akademik ortamdan doyum, hem kişisel doyum hem de genel akademik yaşam doyumu açısından anlamlı biçimde daha düşük puanlara sahip olduklarını göstermektedir. Buna karşılık, 0-6 saat ve 7-13 saat arası kullanım süresine sahip öğrenciler arasında anlamlı bir farklılık bulunmamıştır. Bu durum, aşırı kullanımın öğrencilerin akademik yaşam doyumunu olumsuz etkilediğini, ancak makul düzeydeki kullanımın doyum üzerinde belirgin bir fark yaratmadığını düşündürmektedir.

Son olarak algılanan sosyal destek ve akademik yaşam doyumu arasında anlamlı ilişki bulunup bulunmadığını ortaya koymak için yapılan korelasyon analizinde sosyal destek algısı ve akademik yaşam doyumu arasında pozitif yönlü korelasyon bulunmuştur.

Dolayısıyla “H-18: Öğrencilerin algıladıkları sosyal destek düzeyleri ile akademik yaşam doyumları arasında anlamlı bir ilişki vardır.” hipotezi **doğrulanmıştır**. Ancak bu ilişkiler daha çok kişisel doyum boyutunda belirginleşmektedir. Akademik ortamdan doyum ile sosyal destek algısı arasında anlamlı bir ilişki bulunmaması, akademik çevreye yönelik doyumun sosyal destekten ziyade kurumsal veya ekolojik faktörlerle ilişkili olabileceğini düşündürmektedir. Burada meslek yüksekokulu yerleşkesinin şehir merkezine uzak ve çok küçük ölçekli, merkez ile ulaşımın sarp dağlardan ötürü zor ve alternatif ulaşım araçlarının oldukça sınırlı olduğu bir ilçede bulunuyor olması bu sonucun ortaya çıkmasında önemli bir etken olabilir.

Korelasyon analizlerinden sonra hipotezlerimizi test etmek amacıyla önce basit doğrusal regresyon analizleri ve en son çoklu regresyon analizi yapılmıştır. Elde edilen sonuçlara bakıldığında;

Algılanan sosyal desteğin akademik yaşam doyumunu üzerindeki rolünü belirlemek için yapılan basit doğrusal regresyon analizi sonucunda akademik yaşam doyumunun %10,4’ünü açıklayabileceğimiz kısımdan 1 birim algılanan sosyal destekteki artışın akademik yaşam

doyumu düzeyinin pozitif dini başa çıkma düzeyindeki artışın pandemi kaygısını (0,149) birim artıracak şekilde ifade edilebilir. Aynı şekilde algılanan sosyal desteğin alt boyutları ile de basit doğrusal regresyon analizleri yapılmıştır. ÇBASDÖ'nün aile alt boyutunda ise akademik yaşam doyumunun %11,6'sını açıklayabileceğimiz kısımdan 1 birim aile alt boyutundan sağlanan sosyal desteğin akademik yaşam doyumunu (,469) birim artıracak şekilde bulunmuştur. Bu sonuç algılanan sosyal destek düzeyinin aile alt boyutundaki artışın da akademik yaşam doyumunu pozitif yönlü artıracak şekilde yorumlanabilir. Özel biri alt boyutunda ise regresyon katsayılarına bakılmış ve ulaşılan sonuçlar çerçevesinde akademik yaşam doyumunun %10,1'ini açıklayabileceğimiz kısımdan 1 birim ÇBASDÖ'nün Özel Biri alt boyutundaki artışın akademik yaşam doyumunu (,475) birim artıracak şekilde bulunmuştur. Son olarak ÇBASDÖ'nün arkadaş alt boyutunda ise akademik yaşam doyumunun %6,6'sını açıklayabileceğimiz kısımdan 1 birim arkadaş alt boyutundan sağlanan sosyal desteğin akademik yaşam doyumunu (,279) birim artıracak şekilde bulunmuştur.

Elde edilen sonuçlardan hareketle, toplumun yarınları olan üniversite öğrencilerine yönelik sosyal

destek mekanizmalarının aile-arkadaş, okul çevresi ve topyekûn ekolojik çevrenin öğrencilerin yüksek yararına olacak biçimde geliştirilerek yeniden düzenlenmesi ve yapılandırılması önerilmektedir. Öğrencilerin akademik doyumları, yalnızca ders başarılarının bir yansıması değil; aynı zamanda sosyal ilişkilerinin, ekonomik şartlarını, psikolojik dayanıklılıklarının ve dijital yaşantılarının bir bileşimidir. Bu nedenle, eğitim süreçlerinin niteliğini artırmaya yönelik politikalar geliştirilirken, öğrencilerin sosyal destek algılarının dikkate alınması büyük önem taşımaktadır. Zira araştırma bulgularımızdan da anlaşılacağı üzere akademik doyumun bileşenlerinden biri olduğu tespit edilen sosyal destek algısının üniversite öğrencileri için önemi olduğu görülmektedir.

Bu bağlamda, akademik doyumu sağlayan sosyal destek mekanizmalarının geliştirilmesi, üniversitelerde sosyal faaliyetlerin güçlendirilmesi ve üniversite yerleşkelerinin; sağlık, sosyal, kültürel ve coğrafi (ulaşım vb.) çevrenin gelişmiş olduğu yerleşim birimlerinde konuşlandırılması gerektiği; bu şartları sağlamayan üniversitelerin ilgili kampüslerinde ise, başta il merkezleri olmak üzere daha gelişmiş ilçe merkezlerinde eğitim ve öğretim planlaması yapılması, ayrıca istihdama katkı sağlamayan bölümlerin uzaktan eğitime dönüştürülmesi

önerilmektedir. Bununla birlikte, üniversitelerde akademik kaliteyi artırmak amacıyla müfredatların sürekli değişim ve dönüşüm içerisinde olan teknolojik, sosyal ve ekonomik koşullara uyum sağlayabilecek nitelikte güncellemelerin yapılması, multidisipliner yaklaşımların ve özellikle başta meslek yüksekokulları olmak üzere uygulamalı eğitimlere daha fazla ağırlık verilmesi önerilmektedir.

Bu bağlamda öğrencilerin sosyal destek ağlarını güçlendirmeye, akademik doyumlarını artırmaya ve genel yaşam kalitelerini iyileştirmeye yönelik stratejilerin geliştirilmesi hem bireysel hem kurumsal düzeyde sürdürülebilir bir eğitim ortamının temelini oluşturacaktır.

Son olarak, bu kitabın hazırlanmasında amaç yalnızca belirli değişkenler arasındaki ilişkileri istatistiksel olarak ortaya koymak değil; aynı zamanda üniversite öğrencilerinin yaşadıkları psikososyal gerçekliği anlamlandırmak ve bu alandaki akademik literatüre anlamlı bir katkı sunmaktır. Dileğimiz, bu çalışmanın hem araştırmacılara hem de eğitim yöneticilerine, öğrencilerin bütüncül iyi oluşuna odaklanan yeni yaklaşımlar geliştirmede ilham vermesidir.

KAYNAKÇA

- Aliyev, R., ve Tunç, E. (2017). Ortaokul öğrencilerinin algılanan sosyal destek düzeyi ve benlik algılarının incelenmesi. Atatürk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi, 21(2), 401-418.
- APA (2025). Social Support. <https://dictionary.apa.org/social-support>
- Barut, B. (2019). *Ergenlerde dijital oyun bağımlılık düzeyi ile algılanan sosyal destek ve duygu düzenleme arasındaki ilişkinin incelenmesi*. (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi). Hasan Kalyoncu Üniversitesi.
- Başer, D. (2023). Sosyal Yardım Başvurusunda Bulunan Bireylerin Psikolojik Belirti Düzeyleri ile Algıladıkları Sosyal Destek Arasındaki İlişkinin Belirlenmesi. Toplum ve Sosyal Hizmet.
- Bayraktar, Ö. (2011). Üniversite öğrencilerinin algılanan sosyal destek düzeyleri ile duygusal zekâları arasındaki ilişkinin incelenmesi (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi). Selçuk Üniversitesi.
- Buluş, M. (2015). Predictive power of self-efficacy and academic involvement on academic satisfaction in teacher candidates. Turkish studies international

periodical for the languages. *Literature and History of Turkish or Turkic Volume*, 10(15), 181-196.

Bulut, C., & Bulut Serin, N. (2016). Öğretmen Adaylarının Üniversite Yaşamına Uyum

Chow, H.P.H. (2005). Life Satisfaction Among University Students in a Canadian Prairie City: A Multivariate Analysis. *Social Indicators Research*, 70: 139-150.

Cohen S & Wills T A. (1985). Stress, social support and the buffering hypothesis. *Psychol Bull.* 98, 310-570.

Çivitçi, A. (2012). Üniversite Öğrencilerinde Genel Yaşam Doyumu ve Psikolojik İhtiyaçlar Arasındaki İlişkiler, Çukurova Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi, 21(2), 321-336.

Demir Güzül, M. (2015). Üniversite Öğrencilerinin Akademik Motivasyon Profillerinin Psikolojik İhtiyaç Doyumu, Akademik Erteleme ve Yaşam Doyumu İle İlişkisi, (Yayımlanmamış Doktora Tezi), Anadolu Üniversitesi.

Diener, E. ve Oishi, S. (2004). Are Scandinavians Happier than Asians? Issues in Comparing Nations on Subjective Well-Being. *Asian Economic and Political*, 10, 1-25.

- Dost, M. T. (2007). Üniversite Öğrencilerinin Yaşam Doyumunun Bazı Değişkenlere Göre İncelenmesi. Pamukkale Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi, 22(22), 132-143.
- Düzeyleri İle Yaşam Doyumu arasındaki İlişkinin İncelenmesi, International Journal of New Trends In Arts, Sports & Science Education, 5(4), 1-7.
- Eker, D., Arkar, H. ve Yıldız, H. (2001). Çok Boyutlu Algılanan Sosyal Destek Ölçeğinin gözden geçirilmiş formunun faktör yapısı, geçerlik ve güvenilirliği. Türk Psikiyatri Dergisi, 12(1), 17-25.
- Ersun, A., Şahin Köze, B., Muslu, G., ... Beytut, D. (2012). Hemşirelik Yüksekokulu Öğrencilerinde İnternet Kullanımı ile Sosyal Destek Sistemi Arasındaki İlişkinin İncelenmesi. Florence Nightingale Journal of Nursing, 20(2), 86-92.
- Fernández-Lopez, J.A., Siegrist, J., Rödel, A., & Hernández Mejia, R. (2003). Stress at work: A new risk factor, what do we know and what can we do? Atención Primaria, 31(18), 524-526.
- Genç, Y., & Seyyar, A. (2010). Sosyal Hizmet Terimleri. Ansiklopedik "Sosyal Pedagojik Çalışma" Sözlüğü. Sakarya: Sakarya Kitabevi.

- Gümüşdaş, M., & Ejder Apay, S. (2016). Gebelikte Evlilik Uyum ve Sosyal Destek Arasındaki İlişki. *Sağlık Bilimleri ve Meslekleri Dergisi*, 3(1), 1-8.
<https://doi.org/10.17681/hsp.16572>
- Kaptanoğlu Yıldırım, A. (2013). Sağlık alanında hipotezden teze: veri toplama ve çözümleme serüveni. İstanbul: Beşir Kitabevi.
- Karagöz, Y. (2019). SPSS-AMOS-META uygulamalı istatistiksel analizler (Güncellenmiş 2. Basım). Ankara: Nobel Akademik Yayıncılık.
- Karakuş, S. ve Ünsal, S. (2017). Özel Eğitim Öğretmenlerinin Psikolojik Dayanıklılık ile Mesleki Sosyal Destek Düzeyleri Arasındaki İlişkinin İncelenmesi, *International Journal Of Eurasia Social Sciences*, 8(29), 831-850
- Karasar, N. (2024). Bilimsel Araştırma Yöntemi: Kavramlar İlkeler Teknikler (39. Basım). Nobel Akademik.
- Kaşıkcı, M. İpek Çoban, G. Ünsal, A. Avşar, G. (2009). Üniversite son sınıf öğrencilerinde aileden ve arkadaşan algılanan sosyal destek ve benlik saygısı. *İ.Ü. Florence Nightingale Hemşirelik Dergisi*, 17, 158-165.

- Kayri, M. (2009). Araştırmalarda Gruplar Arası Farkın Belirlenmesine Yönelik Çoklu Karşılaştırma (Post-Hoc) Teknikleri. *Fırat Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 19(1), 51-64.
- Kumar, P. K. & Dileep, P. (2006). Academic life satisfaction scale (ALSS) and its effectiveness in predicting academic success. Online Submission. <http://eric.ed.gov/?id=ED491869>
- Lent, R., & Brown, S. D. (2008). Social cognitive career theory and subjective well-being in the context of work. *Journal of Career Assessment*, 16(1), 6-21.
- Lepore, S. J., Evans, G. W., & Schneider, M. L. (1991). Dynamic role of social support in the link between chronic stress and psychological distress. *J Pers Soc Psychol*, 61(6), 899. <https://doi.org/10.1037//0022-3514.61.6.899>
- Life Satisfaction Scale (ALSS) in a higher education students sample. *Nursing & Healthcare International Journal*, 3(2), 1-8.
- Mankowski, E. S., & Wyer Jr., R. S. (1997). Cognitive causes and consequences of perceived social support. . In G.R. Pierce, B. Lakey, I.G. Sarason, & B.R. Sarason

(Eds.). Sourcebook of social support and personality (pp. 107- 140). Springer.

Nogueira, M. J., Antunes, J. P., & Sequeira, C. (2019). Development and psychometric study of the Academic

Nogueira, M., Antunes, J., & Sequeria, C. (2019). Development and psychometric study of the Academic Life Satisfaction Scale (ALSS) in a higher education students sample. *Nursing & Healthcare International Journal*, 3(2), 1-8.

Odacı, H., Kaya, F., & Kınık, Ö. (2021). Akademik Yaşam Doyumu Ölçeği'nin Türkçe Versiyonu. *Ege Eğitim Dergisi*, 22(1), 1-15.
<https://doi.org/10.12984/egeefd.793020>.

Özdoğan, B. (2024). Kişilerarası grup psikoterapisinin şizofreni tanılı bireylerin aile üyelerinin algılanan sosyal destek, yaşam kalitesi, damgalama, tükenmişlik, depresyon ve anksiyete düzeyleri üzerine etkisi (Yayınlanmamış Doktora Tezi). Üsküdar Üniversitesi.

Özer, Y., ve Anıl, D. (2011). Öğrencilerin fen ve matematik başarılarını etkileyen faktörlerin yapısal eşitlik

modeli ile incelenmesi. Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi, 41(41), 313-324.

Schwarzer, R., Knoll, N., Rieckmann, N. (2004). Social support. A. Kaptein, J. Weinman (Eds.). In *Health psychology* (158-182 pp.). Oxford, England: Blackwell.

Sünbül, E. C. (2016). Üniversite Öğrencilerinin Öz-duyarlılık ve Yaşam Doyumu Düzeylerinin Olumlu Sosyal Davranış Eğilimlerini Yordalayıcı Rolünün İncelenmesi, (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi), Gaziosmanpaşa Üniversitesi.

Taylor, S. E., 2011, Social support: A review. In H. S. Friedman (Ed.), *The Oxford handbook of health psychology* (pp. 189-214), Oxford University Press.

Taylor, S. E., Peplau, L. A. ve Sears, D. O. (2015). Sosyal Psikoloji. İmge Kitabevi Yayınları.

Urfalıoğlu Şahin, Ş., & Tunalı, D. (2023). Akademik erteleme ve akademik yaşam doyumunun akıllı telefon bağımlılığı ile ilişkisi. Nevşehir Hacı Bektaş Veli Üniversitesi SBE Dergisi, 13(4), 2334-2346.

- Wills, T. A., Bantum, E. O. & Ainette, M. G. (2016). Social support. The assessment in health psychology, 131-146.
- Yeşilyaprak, B. (2003). Eğitimde rehberlik hizmetleri, Ankara: Nobel yayınları.
- Yıldırım, İ., 1997, Algılanan sosyal destek ölçeğinin geliştirilmesi, güvenirliği ve geçerliği, *Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 13 (13).
- Yılmaz, E. & Aslan, S. (2018). Lise öğretmenlerinde tükenmişlik, işdoyumu ve algılanan sosyal destek: Bursa ili örneği. *Abant İzzet Baysal Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 18(3), 1861-1886.
- Yılmaz, E., & Aslan, S. (2018). Lise Öğretmenlerinde Tükenmişlik, İş Doyumu ve Algılanan Sosyal Destek: Bursa İli Örneği. *Abant İzzet Baysal Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 18(3), 1861-1886.
<https://doi.org/10.17240/aibuefd.2018.18.39790-439327>
- Zimet GD, Dahlem NW, Zimet SG ve ark. (1988). The Multidimensional Scale of Perceived Social Support. *J Pers Assess*, 52:30-41.

EKLER

Ek-1 Etik Kurul İzni

Bolu Abant İzzet Baysal Üniversitesi

Sosyal Bilimlerde İnsan Araştırmaları Etik Kurulu

Öğr. Gör. Arif DURĞUN

Bolu Abant İzzet Baysal Üniversitesi,
Seben MYO Sosyal Hizmet ve Danışmanlık Bölüm

Kübra Nur DURĞUN

Yalova Üniversitesi Lisansüstü Eğitim Enstitüsü

Sayın Öğr. Gör. Arif DURĞUN, Kübra Nur DURĞUN,

“Üniversite Öğrencilerinde Algılanan Sosyal Destek ve Akademik Yaşam Doyumunun İncelenmesi: Seben İzzet Baysal Meslek Yüksekokulu Öğrencileri Üzerine Bir Araştırma” adlı İnsan Araştırmaları Etik Kuruluna yapmış olduğunuz başvurunuz (Protokol NO. 2024/291) kurulumuzun 04.09.2024 tarihli ve 2024/08 toplantısında değerlendirilerek etik olarak **uygun bulunmuştur**. Bilgilerinize sunarız.

Prof. Dr. Hamit COŞKUN (Başkan)

Ek-2 Veri Toplama Araçları

Üniversite öğrencilerinin algıladıkları sosyal destek ve akademik yaşam doyumları arasındaki ilişkinin incelenmesi üzerine bir anket yapmak istiyorum. Araştırma bilimsel bir nitelik taşıdığından verdiğiniz cevaplar kesinlikle saklı tutulacak ve bu amacın dışında kullanılmayacaktır. Elde edilecek verilerin güvenilirliği ve geçerliliği açısından sorulara ve ölçekteki ifadelerle vereceğiniz samimi cevaplar oldukça önemlidir. Adınızı yazmayınız. Katılımlarınız için şimdiden teşekkür ederiz.

Öğr. Gör. Arif DURĞUN

Kübra Nur DURĞUN

1. Yaşınız?

2. Cinsiyetiniz?

Kadın () Erkek ()

3. Kaçınıcı sınıfta okuyorsunuz?

1. Sınıf () 2. Sınıf ()

4. Bölümünüz?

Sosyal Hizmet () Sosyal Güvenlik () İş Sağlığı ve Güvenliği ()

5. Herhangi bir yerde çalışıyor musunuz?

Çalışıyorum (yarı zamanlı) () Çalışıyorum (tam zamanlı) ()

Çalışmıyorum ()

6. Okul döneminde nerede ikamet ediyorsunuz?

Yurtta () Evde arkadaşlarımla () Evde Yalnız ()

7. Maddi durumunuzu nasıl değerlendiriyorsunuz?

Gelir gideri karşılamıyor () Gelir gidere karşılıyor/denk ()

Gelir giderden fazla ()

8. Sosyal medyada ne kadar zaman geçiriyorsunuz?

0- 6 saat () 7- 13 saat () 14 saat ve üzeri ()

9. Aşağıdaki ölçeklerden her birine katılma düzeyinizi her madde için yalnız bir tane olacak şekilde belirtiniz.

Akademik Yaşam Doyumu Ölçeği (AYDÖ)						
	Aşağıdaki her bir maddeyi okuyun bu madde sizin için her zaman doğru ise Kesinlikle Katılıyorum, emin değilseniz Kararsızım, genelde doğru değilse Katılmıyorum, hiçbir zaman doğru değilse Kesinlikle Katılmıyorum şeklinde işaretleyiniz. Lütfen boş bırakmayınız!	Kesinlikle Katılmıyorum	Katılmıyorum	Kararsızım	Katılıyorum	Kesinlikle Katılıyorum
1	Bulunduğum yükseköğrenim kurumundan memnunum.					
2	Aldığım eğitimden memnunum.					
3	Bulunduğum yükseköğretim kurumunun ders dışı faaliyetlerinden memnunum					
4	Bulunduğum yükseköğretim kurumunun kampüsündeki çalışma koşullarından memnunum.					
5	Aldığım derslere olan katılımımdan memnunum.					
6	Akademik performansımdan memnunum.					
7	Kampüs içerisinde aynı eğitimi aldığım arkadaşlarımla olan ilişkilerimden memnunum.					
8	Öğretim elemanları ile olan ilişkilerimden memnunum.					

Çok Boyutlu Algılanan Sosyal Destek Ölçeği								
	Aşağıdaki her bir maddeyi okuyun ve sizin için uygun olanı her madde için yalnız birini (X) ile işaretleyiniz. Lütfen boş bırakmayınız!	Kesinlikle Hayır (1)	2	3	4	5	6	Kesinlikle Evet (7)
1	Ailem ve arkadaşlarım dışında olan ve ihtiyacım olduğunda yanımda olan bir insan (örneğin, flört, nişanlı, sözlü, akraba, komşu, doktor) var.							
2	Ailem ve arkadaşlarım dışında olan ve sevinç ve kederlerimi paylaşabileceğim bir insan (örneğin, flört, nişanlı, sözlü, akraba, komşu, doktor) var.							
3	Ailem (örneğin, annem, babam, eşim, çocuklarım, kardeşlerim) bana gerçekten yardımcı olmaya çalışır.							
4	İhtiyacım olan duygusal yardımı ve desteği ailemden (örneğin, annemden, babamdan, eşimden, çocuklarımdan, kardeşlerimden) alırım.							
5	Ailem ve arkadaşlarım dışında olan ve beni gerçekten rahatlatan bir insan (örneğin, flört, nişanlı, sözlü, akraba, komşu, doktor) var.							
6	Arkadaşlarım bana gerçekten yardımcı olmaya çalışırlar.							
7	İşler kötü gittiğinde arkadaşlarıma güvenebilirim.							
8	Sorunlarımı ailemle (örneğin, annemle, babamla, eşimle, çocuklarımla, kardeşlerimle) konuşabilirim.							
9	Sevinç ve kederlerimi paylaşabileceğim arkadaşlarım var.							
10	Ailem ve arkadaşlarım dışında olan ve duygularıma önem veren bir insan (örneğin, flört, nişanlı, sözlü, akraba, komşu, doktor) var.							
11	Kararlarımı vermede ailem (örneğin, annem, babam, eşim, çocuklarım, kardeşlerim) bana yardımcı olmaya isteklidir.							
12	Sorunlarımı arkadaşlarımla konuşabilirim.							

ÜNİVERSİTE ÖĞRENCİLERİNDE SOSYAL DESTEK VE AKADEMİK YAŞAM DOYUMU

yaz
yayınları

YAZ Yayınları
M.İhtisas OSB Mah. 4A Cad. No:3/3
İscehisar / AFYONKARAHİSAR
Tel : (0 531) 880 92 99
yazyayinlari@gmail.com • www.yazyayinlari.com

ISBN: 978-625-8508-77-2

9 786258 508772